

**HELSINGIN KAUPUNKI
KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO
LIIKENNESUUNNITTELUOSASTO
Helsingiläisten liikkumistottumukset 2014**

Taloustutkimus Oy

Marraskuu 2014

Tuomo Turja
28.11.2014

Markus Mervola

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO.....	2
1.1	Tutkimuksen tarkoitus	2
1.2	Tutkimuksen kohderyhmä, haastattelumäärät ja otoksen muodostus	2
1.3	Aineiston keruu	2
1.4	Tulosten luotettavuus	2
2.	AINEISTON RAKENNE	3
3.	TULOKSET	4
3.1	Tehtyjen matkojen määrä	4
3.2	Tehtyjen matkojen kulutapa	8
3.3	Tehtyjen matkojen tarkoitus.....	22
3.4	HSL:n matkakortin käyttäminen.....	39
3.5	Liikkuminen ammatissa henkilöautolla.....	44
3.6	Talouden käytössä olevat henkilöautot.....	46
3.7	Joukkoliikenteen käyttäminen.....	50
3.8	Polkupyörän käyttäminen	51

ATK-TAULUKOT (erillinen Excel-tiedosto)

KYSYMYSLOMAKE

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKOT

1. JOHDANTO

Tämän tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston toimeksiannosta.

1.1 Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Helsingin kaupungissa tapahtuvien kaupungin sisäisten matkojen kulkutapajakauma. Tutkimuksessa selvitettiin helsinkiläisten Helsingin sisäisiä matkoja yhden vuorokauden aikana klo 04:00–3:59 välisenä aikana. Tutkimus antaa käsityksen siitä, miten helsinkiläiset liikkuvat jalan, pyöräillen, joukkoliikennevälineillä, henkilöautolla tai muulla kulkuvälineellä. Kulkutavan lisäksi tutkimuksessa selvitettiin matkojen määrä ja tarkoitus.

1.2 Tutkimuksen kohderyhmä, haastattelumäärät ja otoksen muodostus

Tutkimuksen kohderyhmänä oli Helsingin kaupungin 7–79-vuotias väestö.

Haastatteluja tehtiin yhteensä 3002 kpl. Näyte muodostettiin satunnaispoimintana Helsingin asukkaiden puhelinnumeroista. Otoksessa preferoitiin matkapuhelinnumeroita. Mikäli varsinaiselle kohdehenkilölle ei löytynyt matkapuhelin- tai lankanumeroa, haettiin viitehenkilön avulla talouden lankapuhelinnumeroa. Haastateltavien valinnassa noudatettiin sukupuoli-, ikä- ja aluekiintiöintiä.

7–14-vuotiaita tavoiteltiin heidän vanhempiansa kautta, joten otokseen poimittiin myös tieto 7–14-vuotiaiden lasten lukumäärästä. Alle 15-vuotiaiden haastattelut toteutettiin niin, että ensiksi soitettiin heidän jommallekummalle vanhemmalle ja pyydettiin lupa haastatteluun. Seuraavaksi kysyttiin pystyykö vanhempi vastaamaan lapsen puolesta vai tulisiko haastattelijan soittaa suoraan lapselle.

1.3 Aineiston keruu

Tutkimuksen aineisto kerättiin puhelinhaastatteluin tietokoneohjatun Taloustutkimuksen CATI-ohjelmiston avulla 2.9.–7.10.2014 välisenä aikana. Työhön osallistui 55 tutkimushaastattelijaa Taloustutkimus Oy:n puhelinhaastattelukeskuksessa.

1.4 Tulosten luotettavuus

Tutkimuksen tulokset ovat tutkimusotoksen avulla saatuja estimaatteja, joihin saattaa sisältyä tiettyä satunnaistekijöiden aiheuttamaa virhettä. Virhemarginaalin suuruus riippuu otoksen tai osaotoksen koosta ja tulokseksi saadusta % -luvusta. Tutkimuksen päätulosten (n=3054) virhemarginaali on enimmillään noin $\pm 1,8$ %.

2. AINEISTON RAKENNE

Tutkimusta varten poimittiin väestörekisteristä satunnaisotannalla 21 000 henkilön perusotos helsinkiläisistä. Otos sisälsi vastaajien syntymävuoden, sukupuolen, postinumeron ja kuntakoodin.

Oheisessa taulukossa on esitetty vertailu väestöstä ja vastaajajoukosta asuinalueen, sukupuolen ja iän mukaan.

Taustamuuttuja	Väestö	Vastaajat
	<i>N=551 000</i>	<i>n=3002</i>
Alue	%	%
Kantakaupunki	32	32
Esikaupunki	68	68
Sukupuoli	%	%
Nainen	54	54
Mies	46	46
Ikäluokka	%	%
7–17 vuotta	10	10
18–29 vuotta	21	21
30–44 vuotta	24	24
45–64 vuotta	27	27
65–79-vuotta	18	18

Haastattelut kiintiöitiin vastaamaan väestöä. Vastaajajakauma toteutui joka ryhmässä tavoitellun mukaisesti. Vastaajajoukossa yliedustettuina oli 7-17-vuotiaat. Lopulliset tulokset painotettiin kuitenkin vastaamaan kohderyhmää väestössä.

Yhden haastattelun keskimääräinen kesto oli 7 min 10 s. Haastatteluja varten otoksesta käytettiin 7505 puhelinnumeroa. Haastattelusta kieltäytyi 2659 vastaajaa. Toimimattomia puhelinnumeroita oli 291 kpl.

3. TULOKSET

3.1 Tehtyjen matkojen määrä

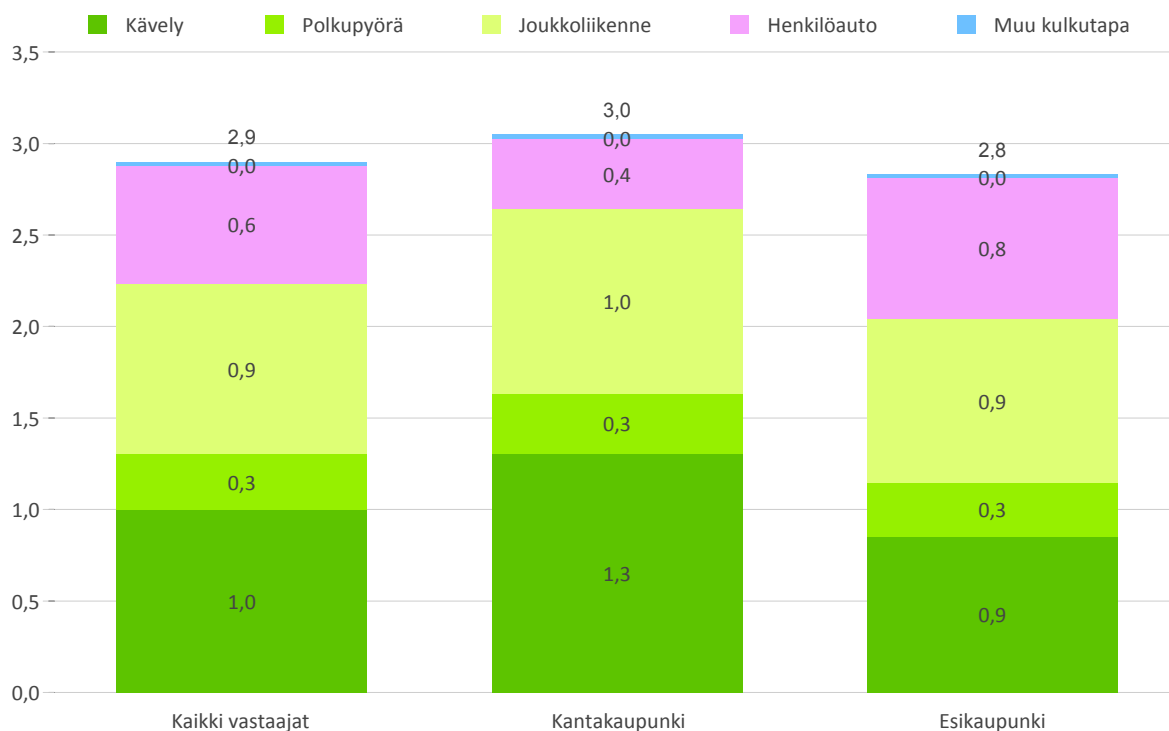
Tutkimuksessa matkalla tarkoitettiin siirtymistä kävelen tai jollain kulkuneuvolla paikasta toiseen. Vastaajia pyydettiin kertomaan edellisen vuorokauden aikana tekemänsä matkat aamusta kello 4.00:sta yöhön klo 3.59 asti sen kulkutavan mukaan, jolla tehtiin kilometreissä pisin matka. Mukaan otettiin vain Helsingin sisällä tapahtuvat matkat.

Tutkimusajankohtana matkoja tehtiin kaiken kaikkiaan 1 600 242 kappaletta. Keskimäärin helsingkiläiset tekivät 2,90 matkaa päivässä. Kantakaupungissa matkoja oli hieman enemmän henkilöä kohti. Kantakaupungissa liikuttii esikaupunkia selvästi yleisemmin kävelen ja hieman yleisemmin joukkoliikenteellä. Esikaupungissa taas henkilöautoa käytettiin matkoihin kantakaupunkia selvästi useammin.

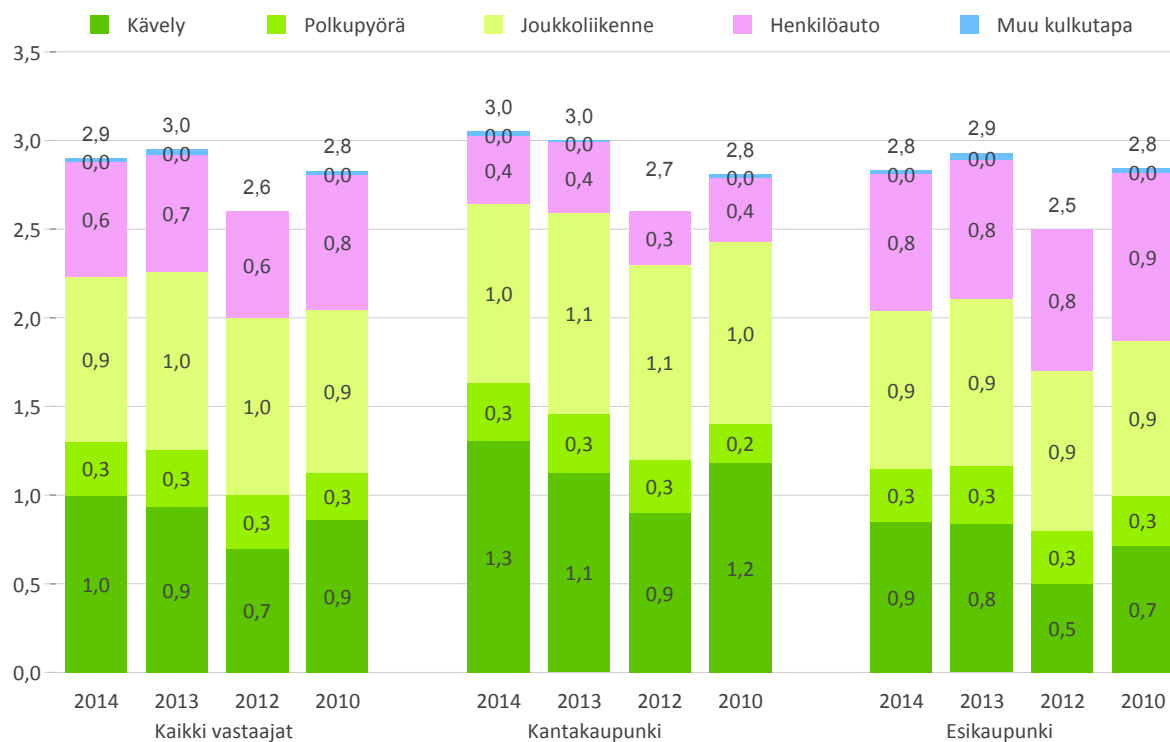
Tehtyjen matkojen absoluuttinen määrä Helsingissä oli nyt pienempi kuin vuonna 2013.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty helsingkiläisten matkojen kulkutavat sekä prosenttiosuuksina että matkojen lukumäärinä.

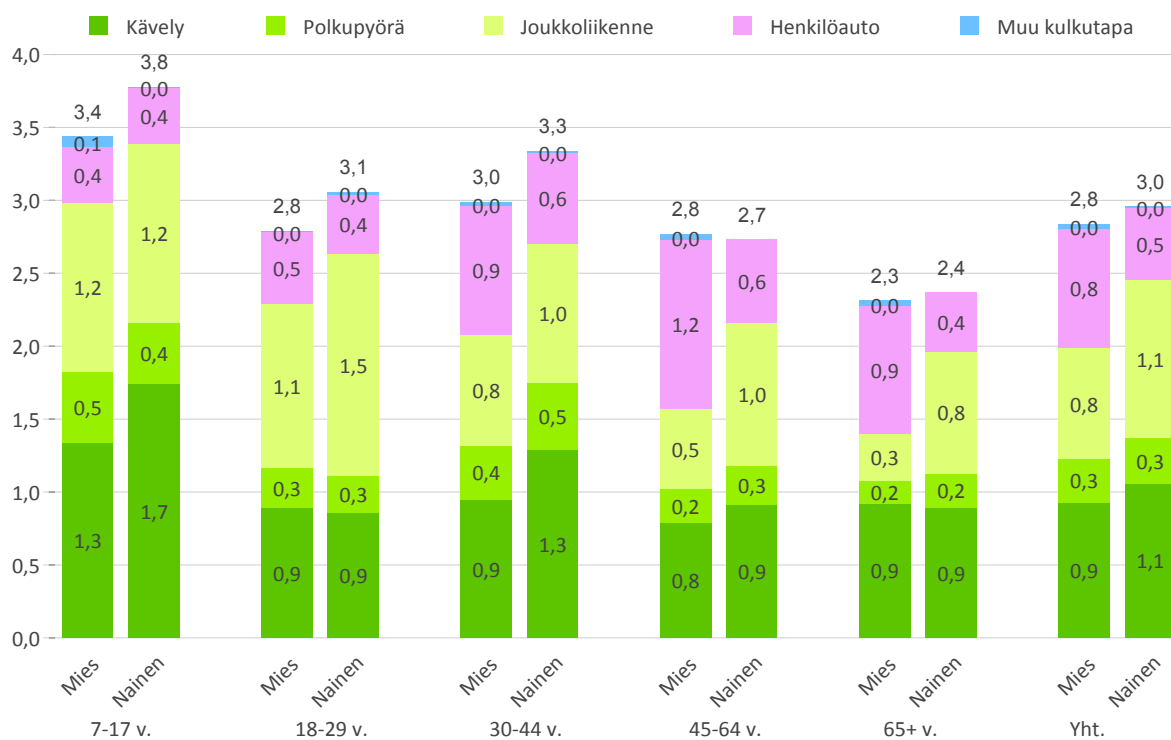
Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä 2014

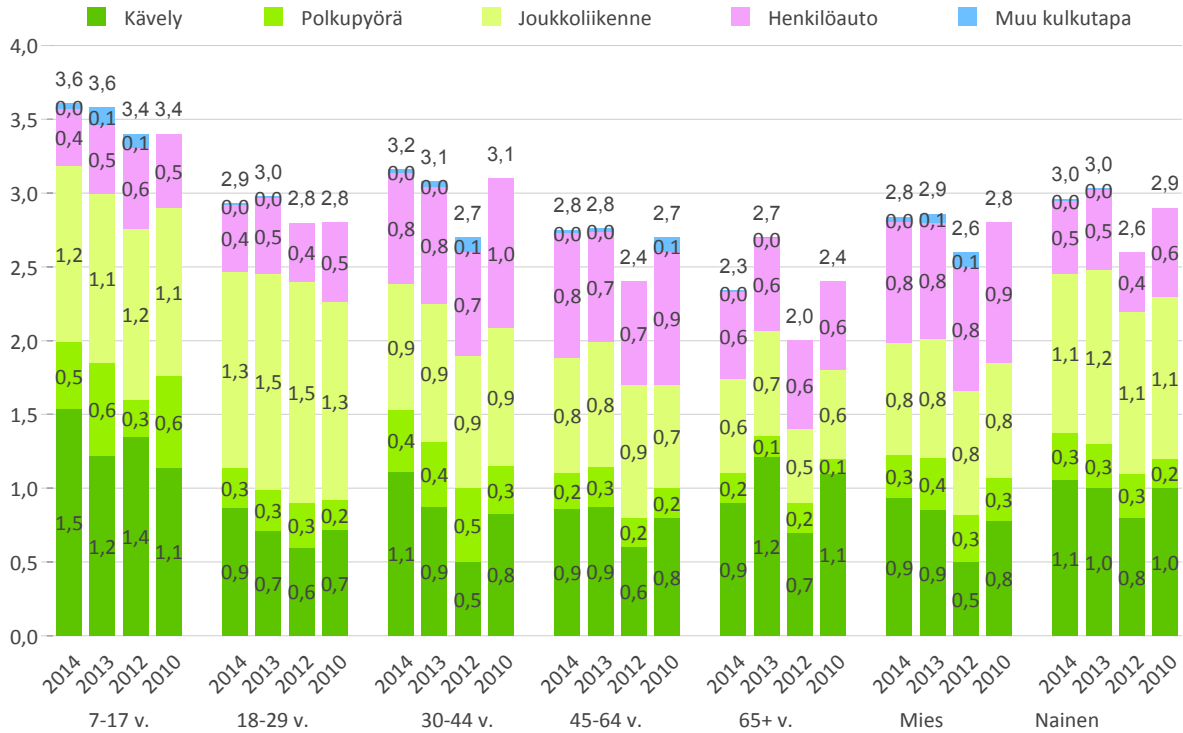
Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä 2010, 2012, 2013 ja 2014

Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä iän ja sukupuolen mukaan 2014

Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä iän ja sukupuolen mukaan 2010, 2012, 2013 ja 2014

3.2 Tehtyjen matkojen kulkutapa

Yleisin matkojen kulkutapa oli kävely (34 % tehdyistä matkoista), jonka osuus edellisiin tutkimuskertoihin verrattuna on edelleen kasvanut. Kävelyn osuus korostuu erityisesti kantakaupungissa. Seuraavaksi useimmin matkoja tehtiin henkilöautolla kuljettajana (17 %) ja bussilla (15 %). Ainoa tilastollisesti merkittävä muutos verrattuna viime vuoteen on se, että metron käyttö pääasiallisena kulkutapana on hieman harvinaisempaa.

Kävelyn lisäksi kantakaupungissa korostuu luonnollisesti raitiovaunulla kulkeminen, mikä olikin siellä kävelyn jälkeen eniten käytetty liikkumistapa. Esikaupungissa korostuu erityisesti henkilöauton käyttö kuljettajana ja bussilla kulkeminen.

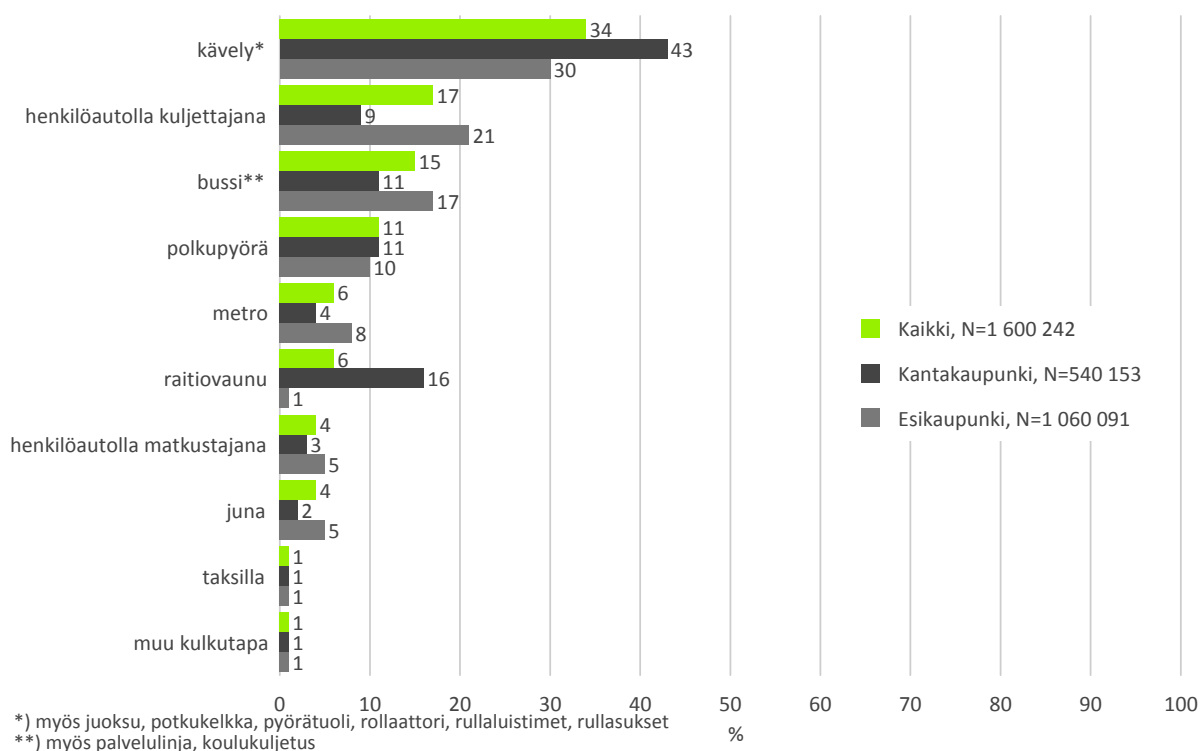
Matkoista tehtiin polkupyörällä 11 %, metrolla ja raitiovaunulla 6 %. Muiden kulkutapojen osuudet jäivät näitä vähäisemmiksi. Raitiovaunulla tehdyt matkat, kuten liikennöintialueesta-kin voi päätellä, korostuvat kantakaupungissa asuvilla. Metrolla, henkilöautolla matkustajana ja junalla tehtyjen matkojen osuus on suurempi esikaupungissa asuvilla.

Kantakaupungissa asuvien kävelten tehtyjen matkojen osuus on edellisvuoteen verrattuna suurentunut merkittävästi. Kaikkien muiden kulkutapojen osuus on joko pysynyt samana tai hieman pienentynyt. Suurinta lasku on ollut bussilla tehtyjen matkojen osuudessa. Esikaupungissa muutokset kulkuneuvojen käytössä ovat pieniä ja tilastollisesti ei-merkitseviä.

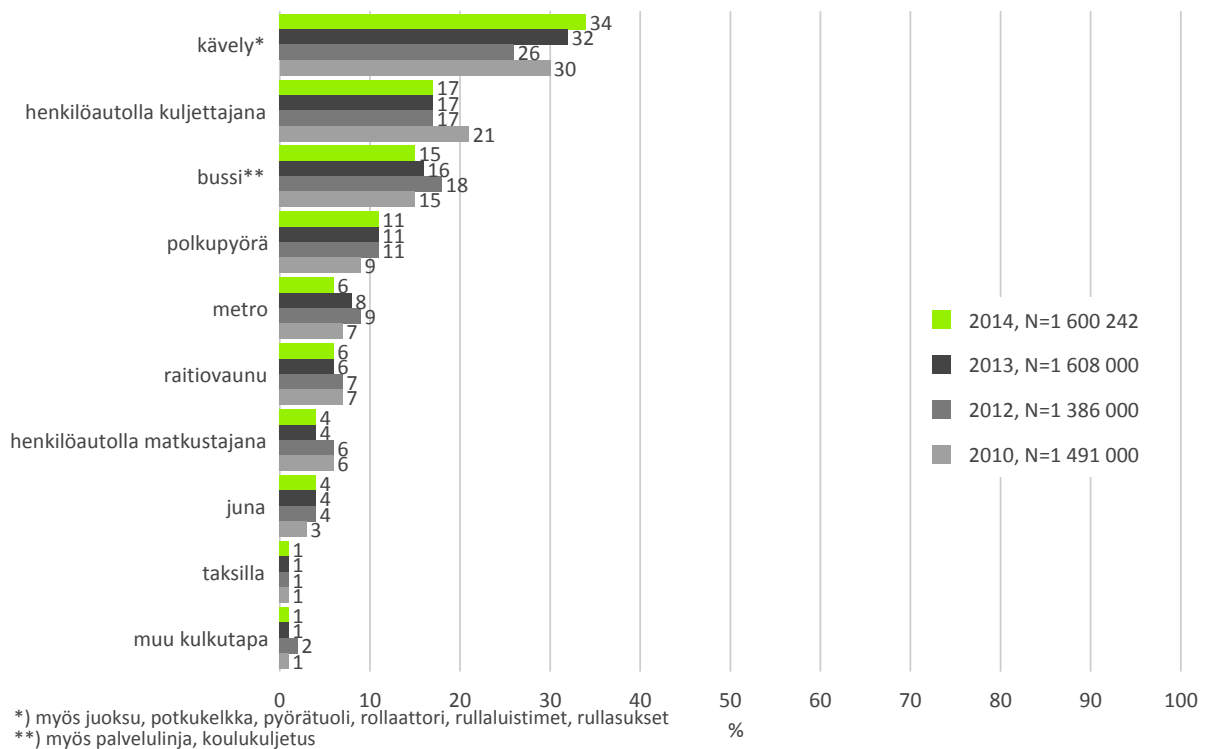
Vuorokauden aikana tehdyistä matkoista 32 %:ssa käytettiin joukkoliikennettä, 34 % matkoista käveltiin, 22 %:ssa käytettiin henkilöautoa ja 11 %:ssa pyöräiltiin. Tarkasteltaessa henkilöauton ja joukkoliikenteen osuuksia, on joukkoliikenteen osuus suurempi (59 %) kuin henkilöauton (41 %). Joukkoliikenteen käyttö korostuu erityisesti työmatkoissa ja opiskelu- ja koulumatkoissa.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty helsinkiiläisten matkojen jakautuminen matkan pääasiallisen kulkutavan mukaan sekä prosenttiosuuksina että matkojen lukumäärinä.

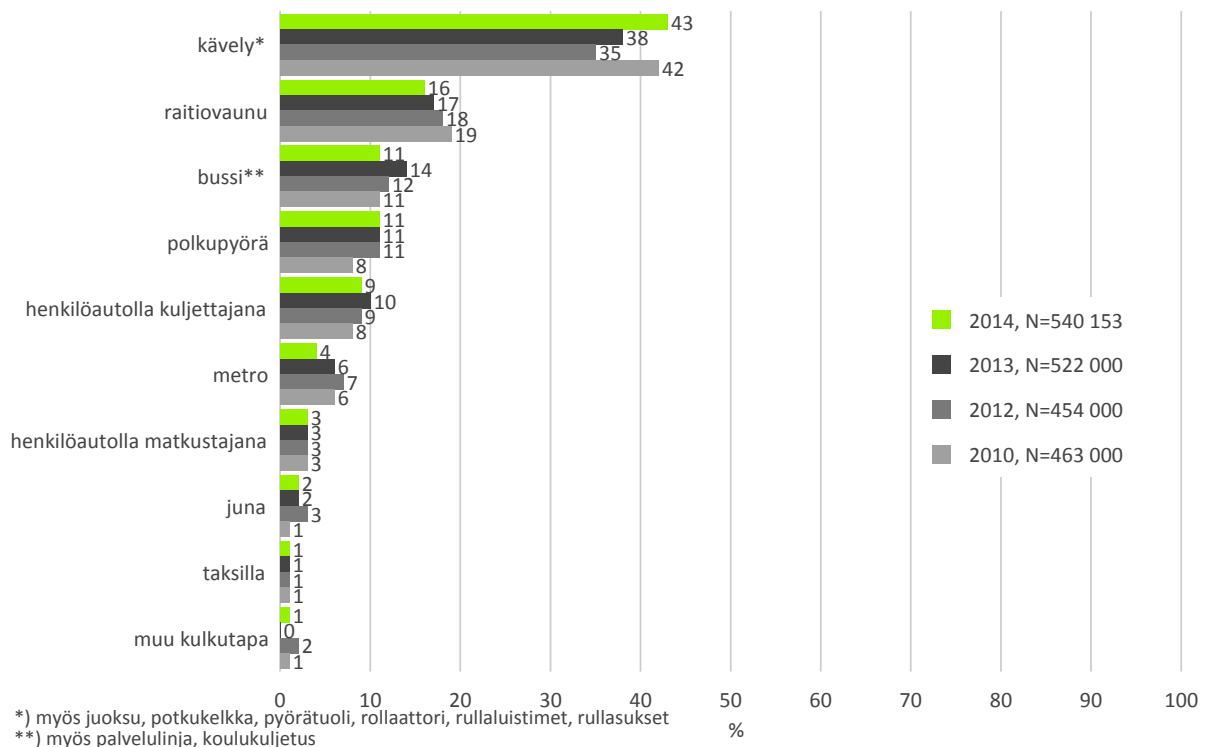
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2014 % päivän aikana tehdyistä matkoista

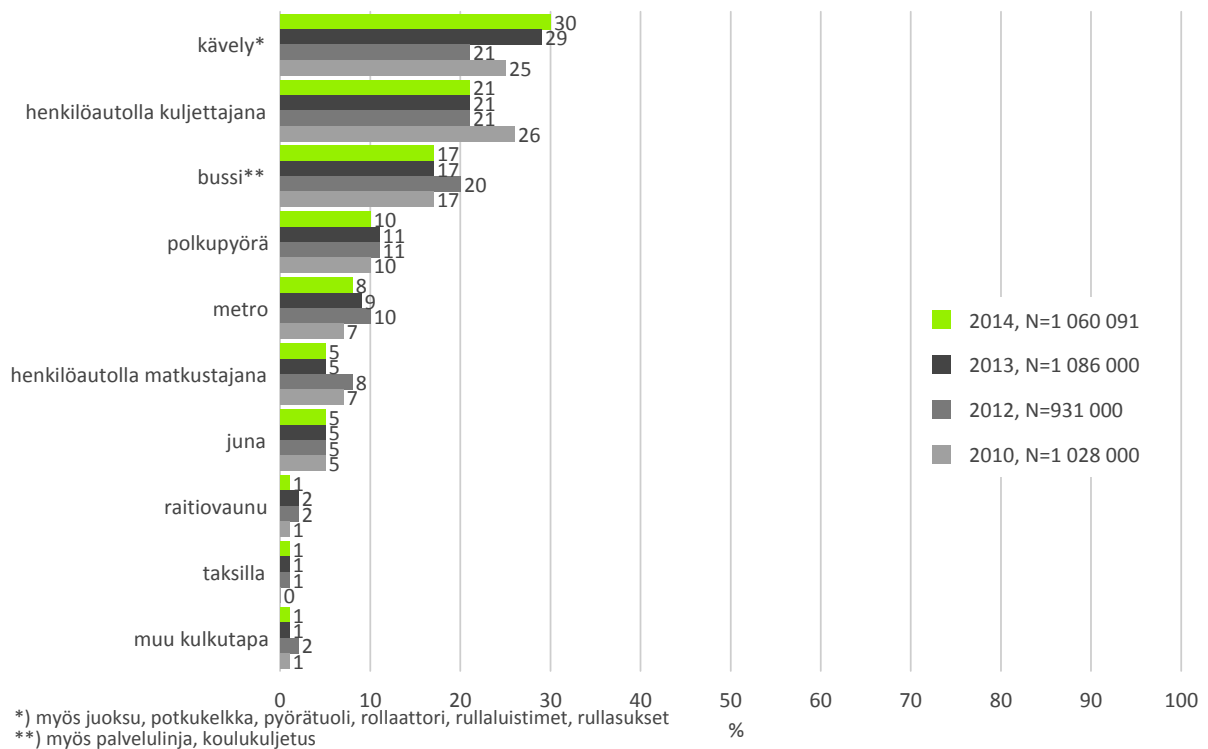
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT % päivän aikana tehdyistä matkoista

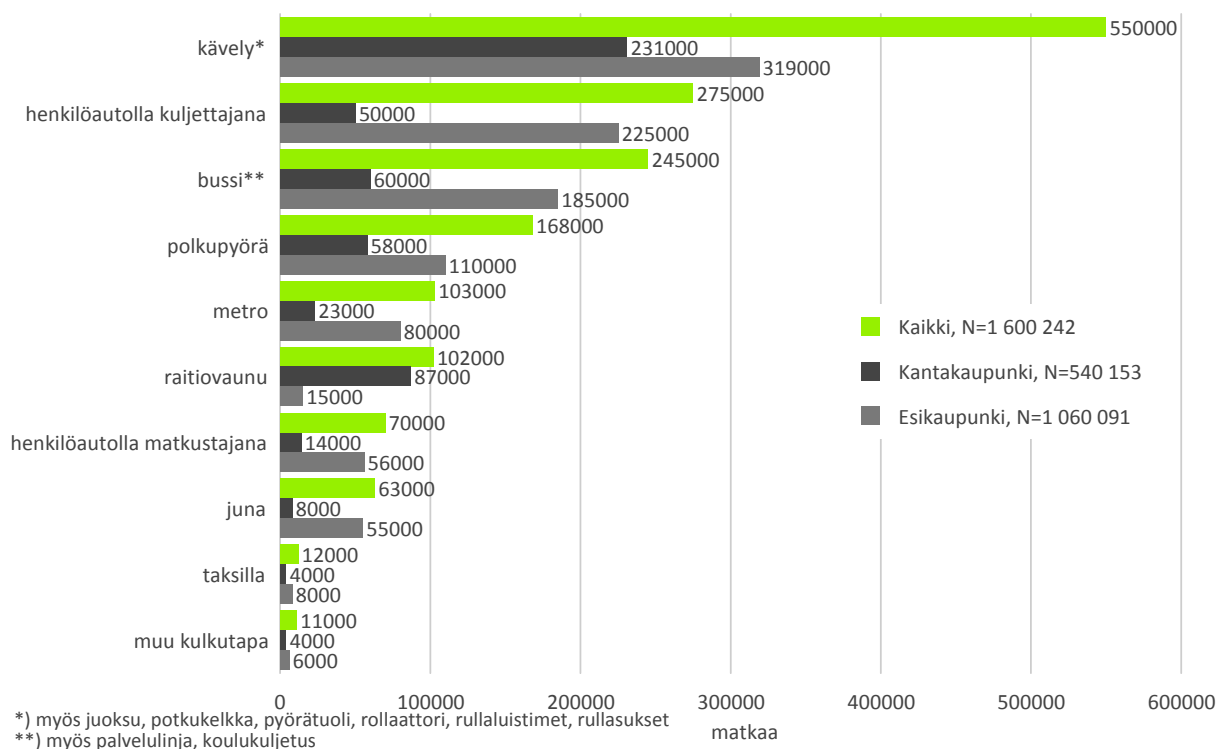
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI % päivän aikana tehdyistä matkoista

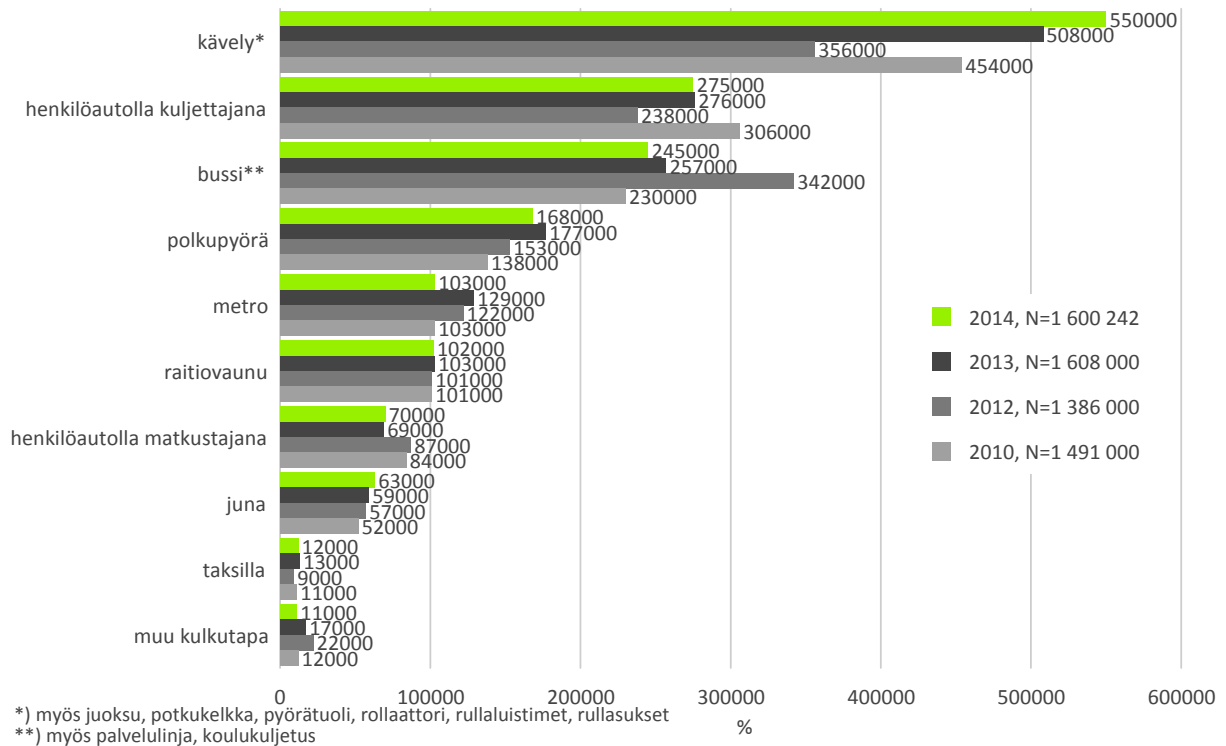
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI % päivän aikana tehdyistä matkoista

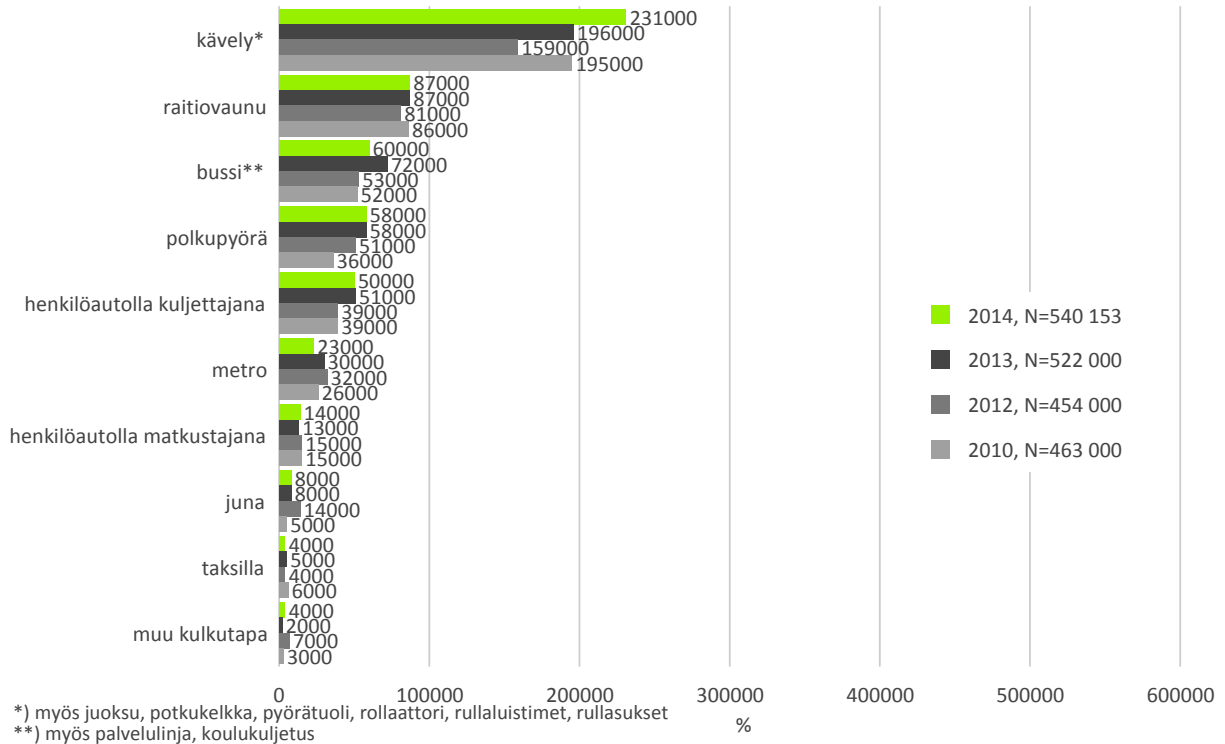
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2014 Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT - Päivän aikana tehdyt matkat

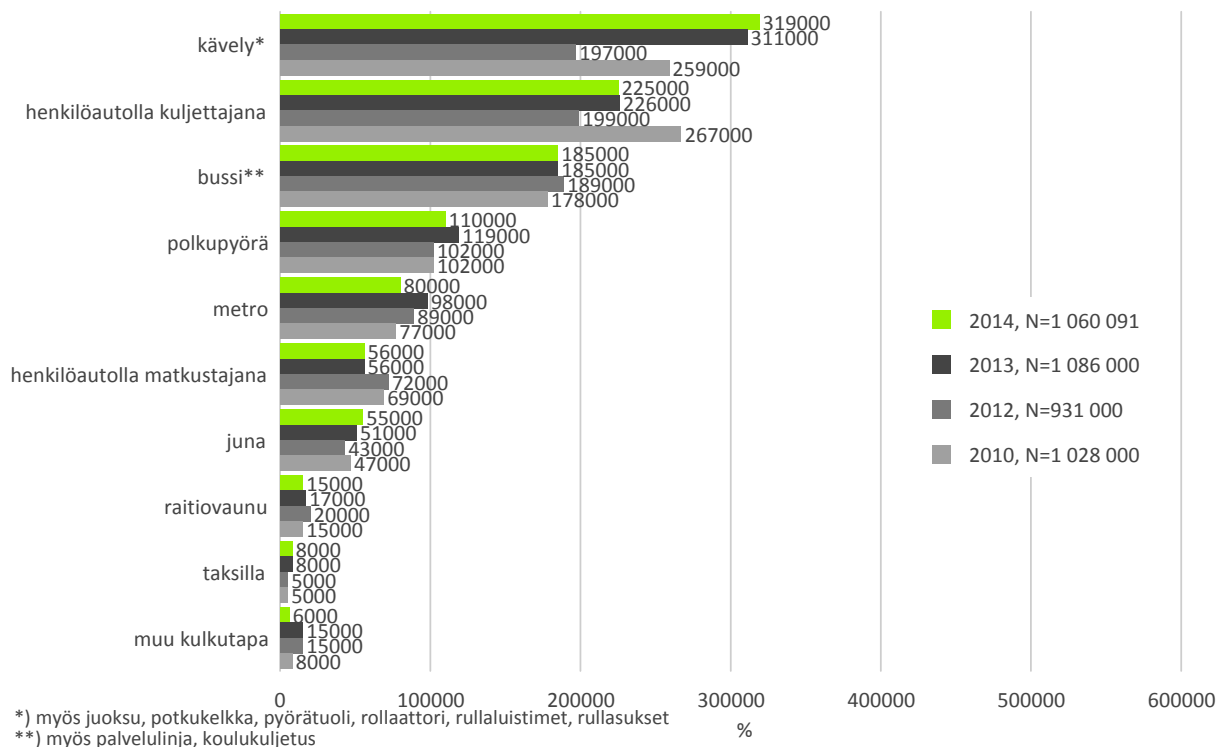

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI - Päivän aikana tehdyt matkat

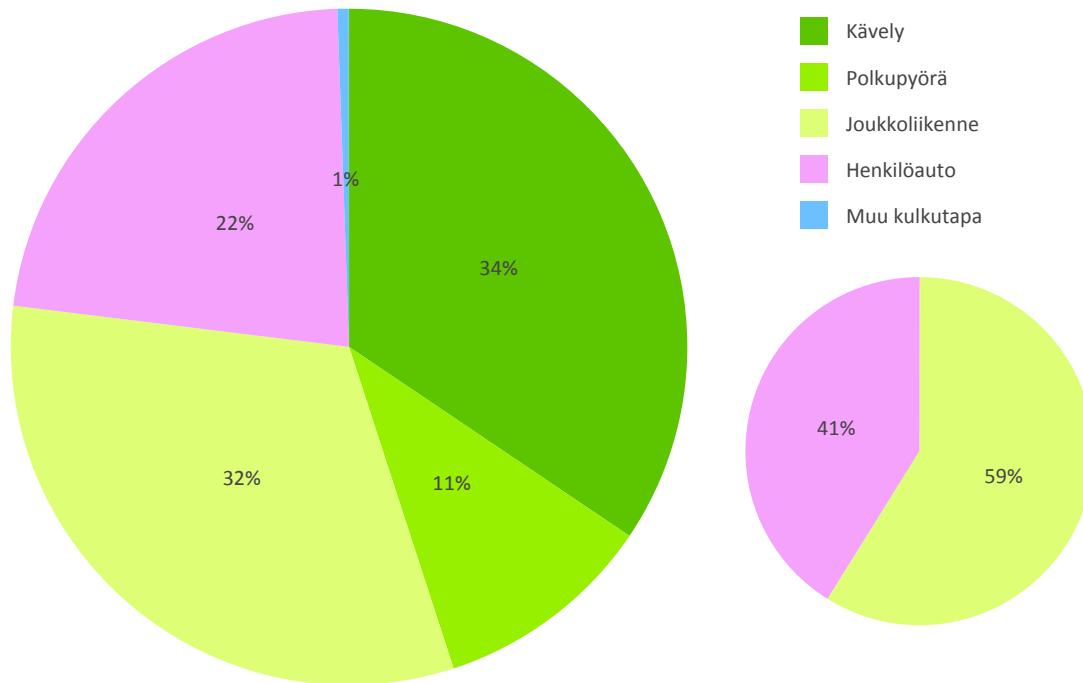

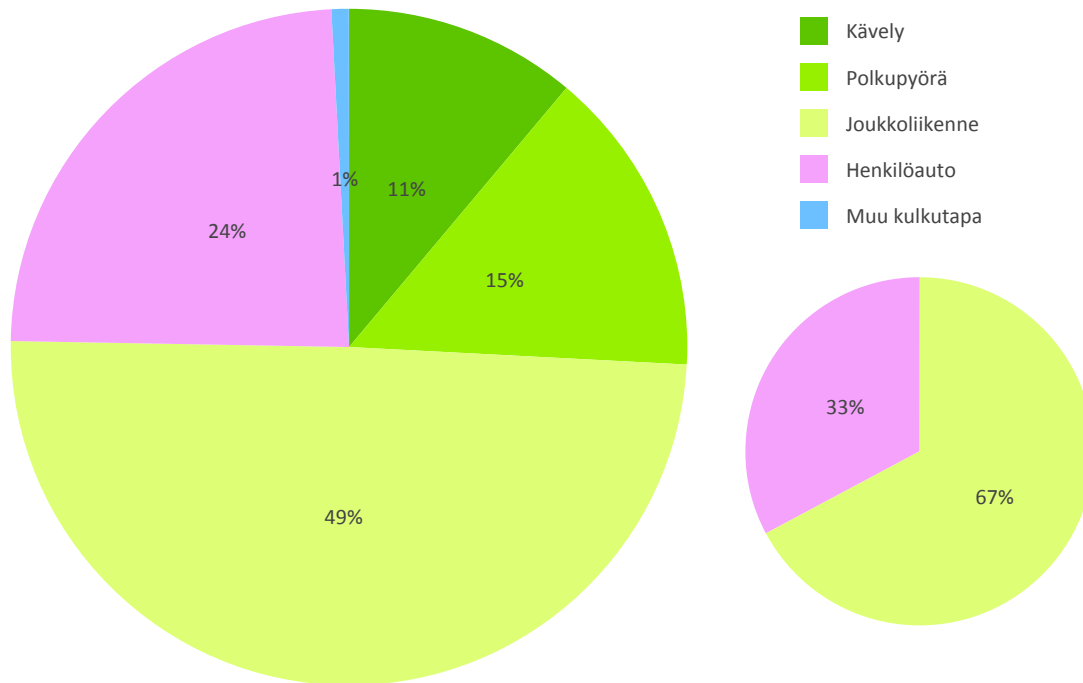
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI - Päivän aikana tehdyt matkat

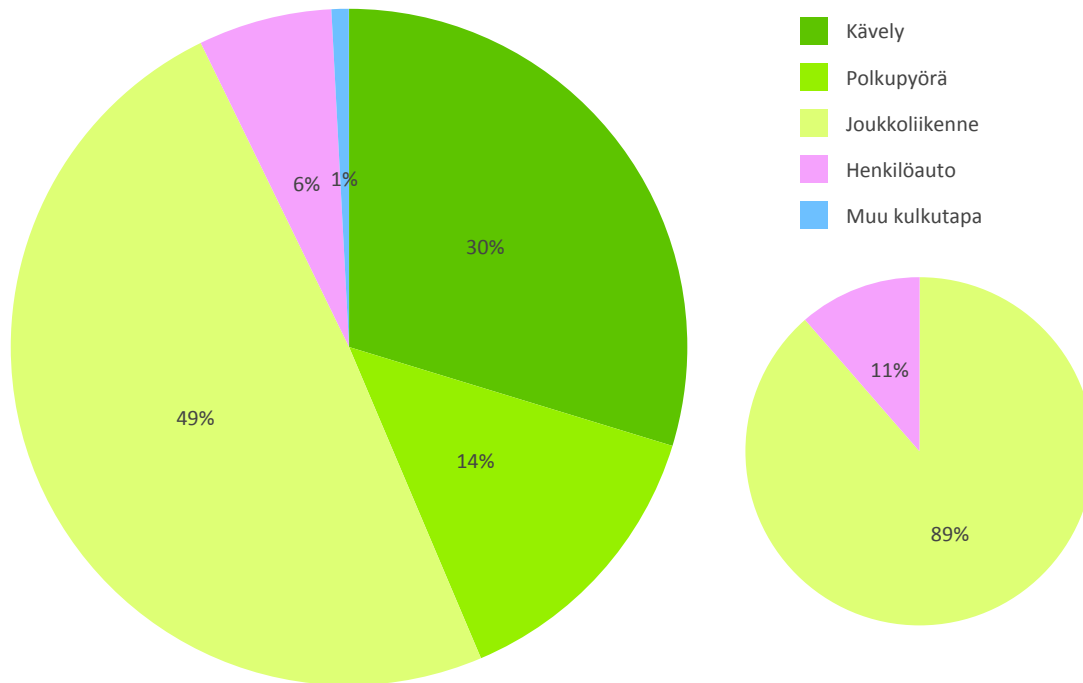
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2014
% päivän aikana tehdyistä matkoista, N=1 600 242

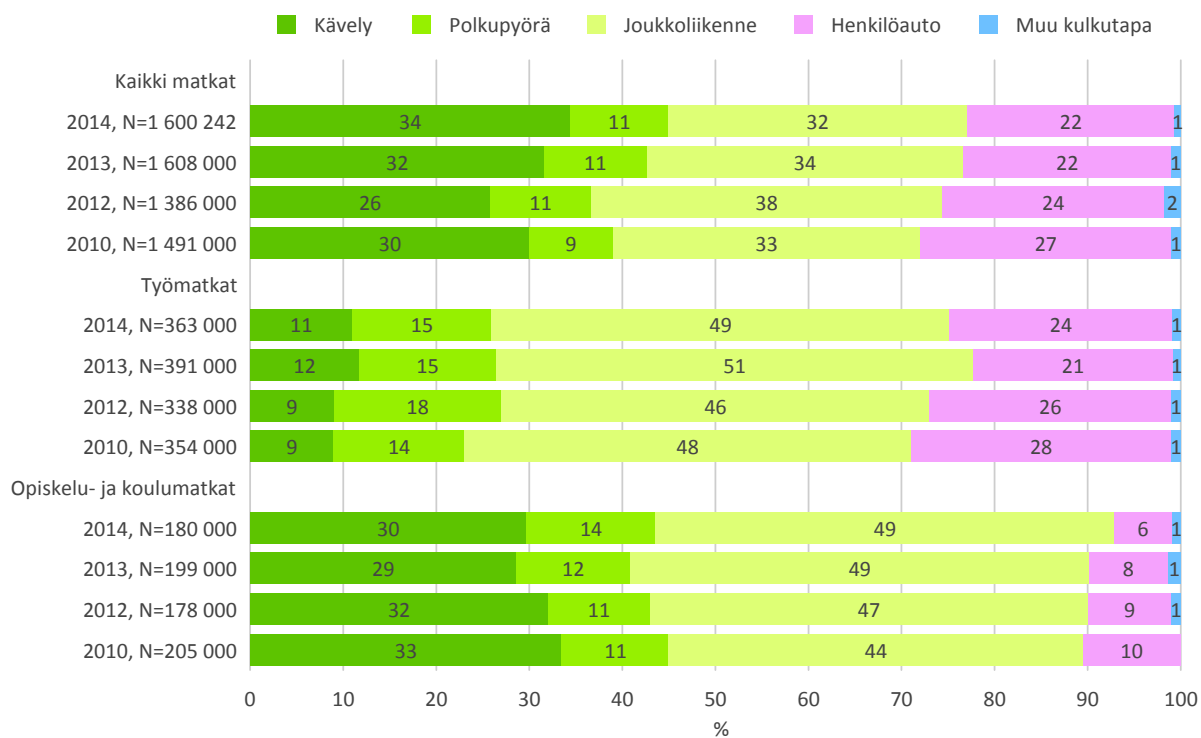
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2014
% päivän aikana tehdyistä työmatkoista, N=363 000

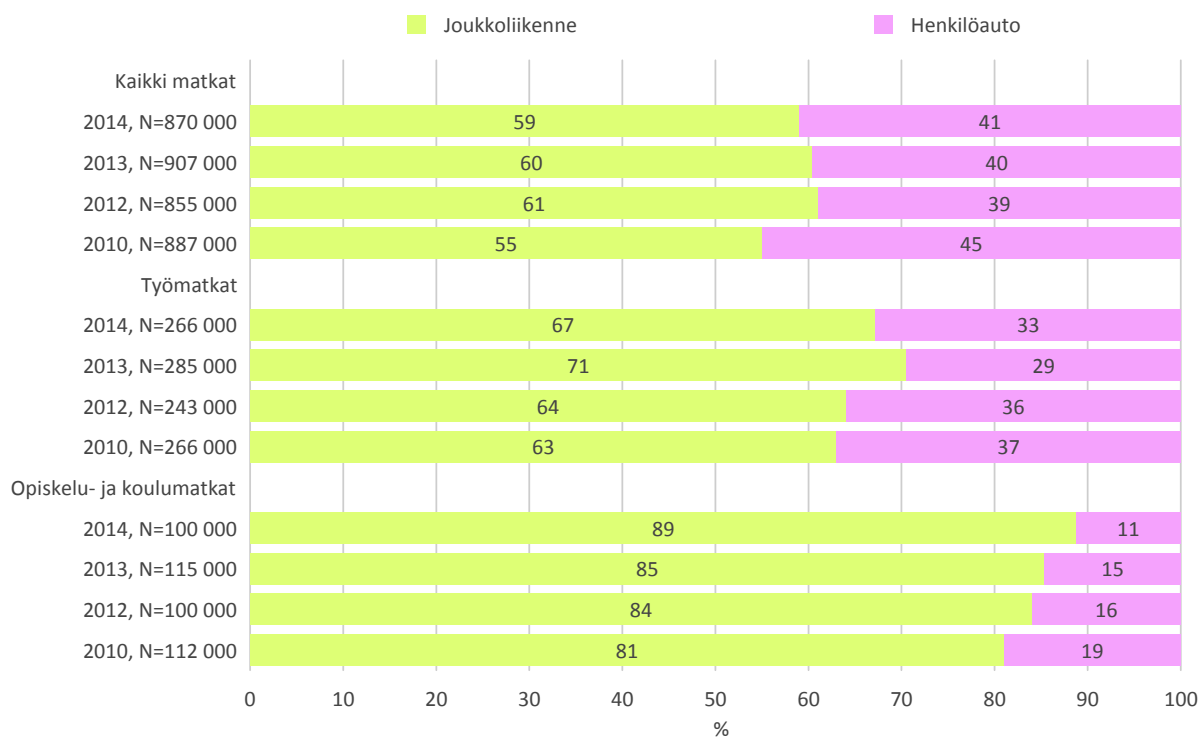
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2014
% päivän aikana tehdyistä opiskelu-/koulumatkoista, N=180 000

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 % päivän aikana tehdyistä matkoista

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2010, 2012, 2013 ja 2014 % joukkoliikenteellä ja henkilöautolla päivän aikana tehdyistä matkoista

3-3 Tehtyjen matkojen tarkoitus

Reilu kolmannes (36 %) kaikista matkoista oli vapaa-ajan matkoja. Myös kolmanneksessa (34 %) matkan tarkoitus oli työ-, koulu- tai opiskelumatka. Tarkemmin eriteltynä 23 % oli työmatkoja ja 11 % koulu- tai opiskelumatkoja.

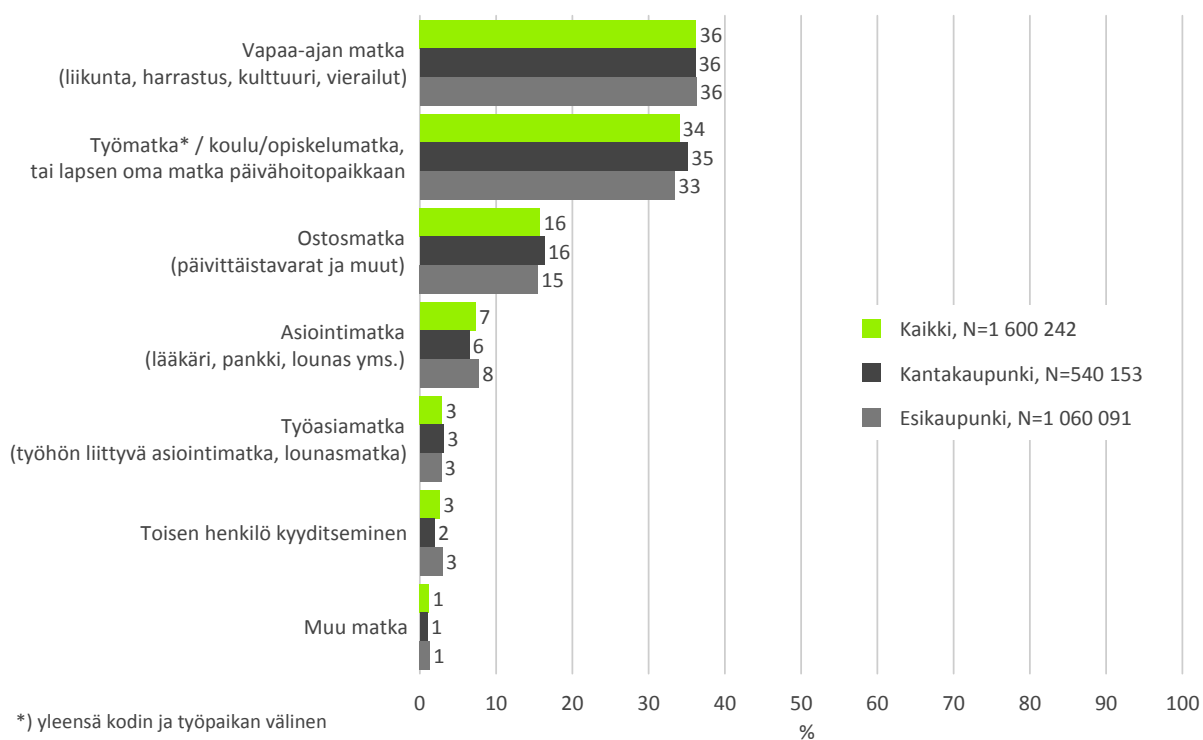
Vapaa-ajan matkojen osuus tehdyistä matkoista on hieman kasvanut viime vuodesta ja niiden osuus on nyt suurempi kuin työ- ja opiskelumatkojen osuus. Työ- ja opiskelumatkojen osuus on siten pienentynyt. Muita muutoksia matkojen tarkoituksessa ei ole tapahtunut edellisvuoteen verrattuna..

Myös ostosmatkojen osuus (16 %) on kasvussa. Työmatkojen osuus kantakaupungissa asuvilla on suurempi kuin esikaupungissa asuvilla. Esikaupungissa asuvien matkojen tarkoitus on sen sijaan useammin ollut jokin asiointimatka (muu kuin ostosmatka).

Vastaajan ikä selittää tietenkin merkittävästi sitä, millaisia matkoja tehdään. Nuorten (7-17-vuotiaat) matkoista lähes puolet (49 %) on koulu- ja opiskelumatkoja ja 43 % vapaa-ajan matkoja. Yli 65-vuotiaiden matkat ovat useimmin joko vapaa-ajan matkoja (48 %) tai ostosmatkoja (29 %). Nuorilla aikuisilla (18–29-vuotiaat) vapaa-ajan matkat ovat hieman työmatkoja yleisempiä. 30-64-vuotiailla taas työ- ja vapaa-ajanmatkat ovat yhtä yleisiä.

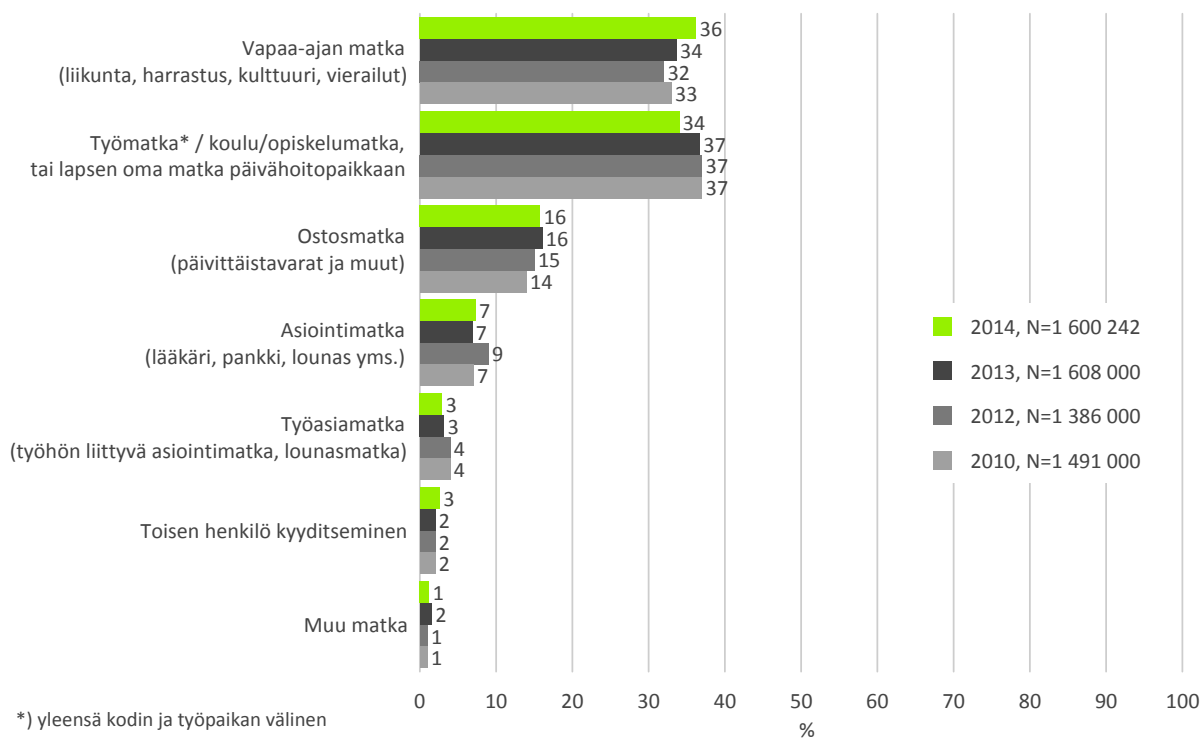
Seuraavien sivujen kuvioissa on esitetty helsinkiläisten matkojen pääasialliset tarkoitukset sekä prosenttiosuuksina että matkojen lukumäärinä.

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2014 % päivän aikana tehdyistä matkoista

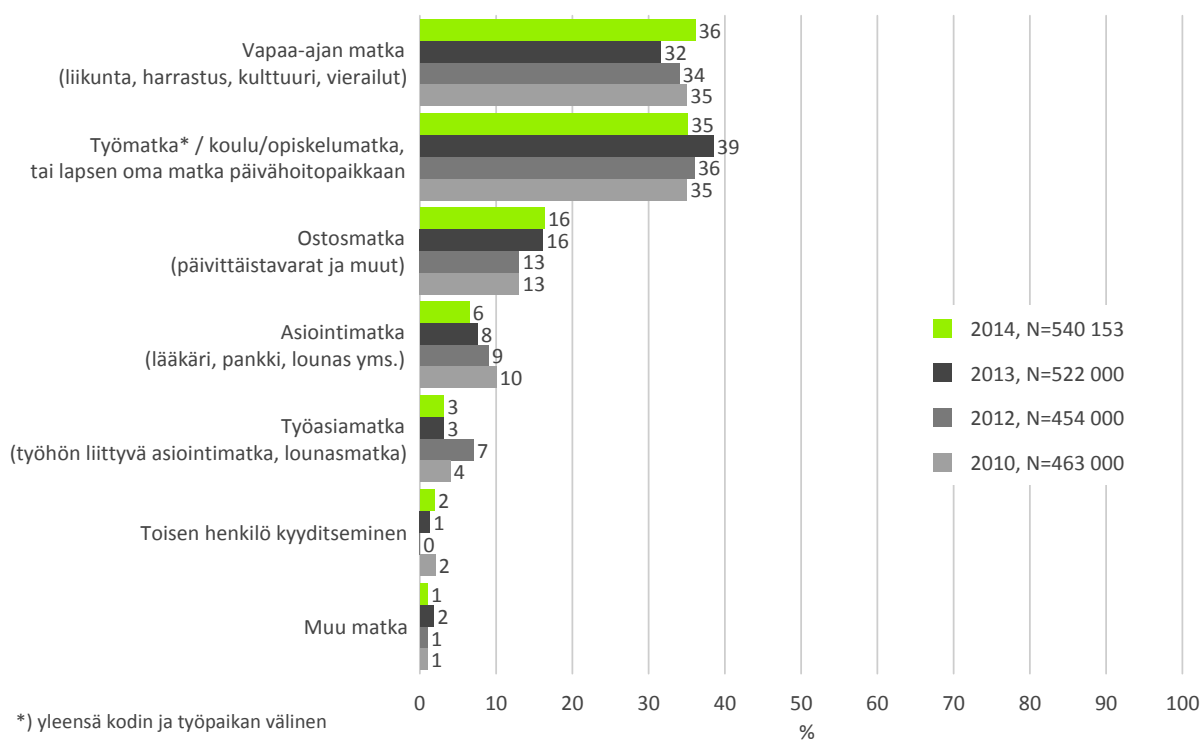

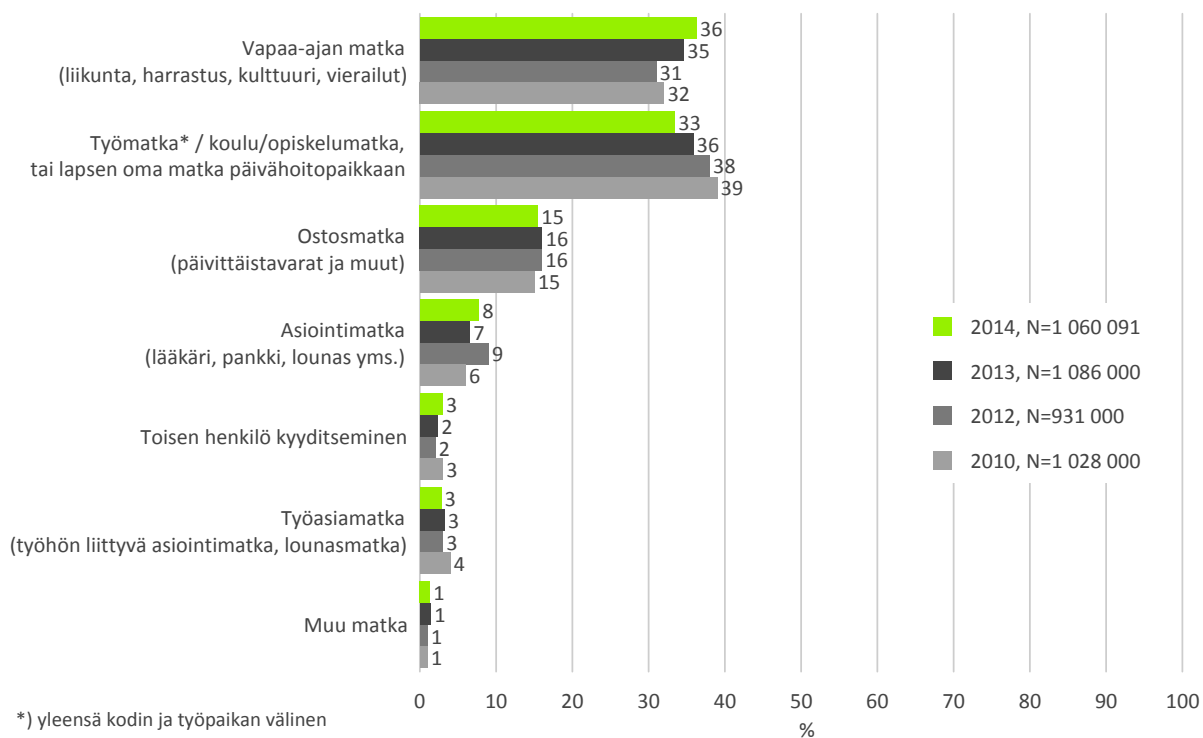
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT - % päivän aikana tehdyistä matkoista

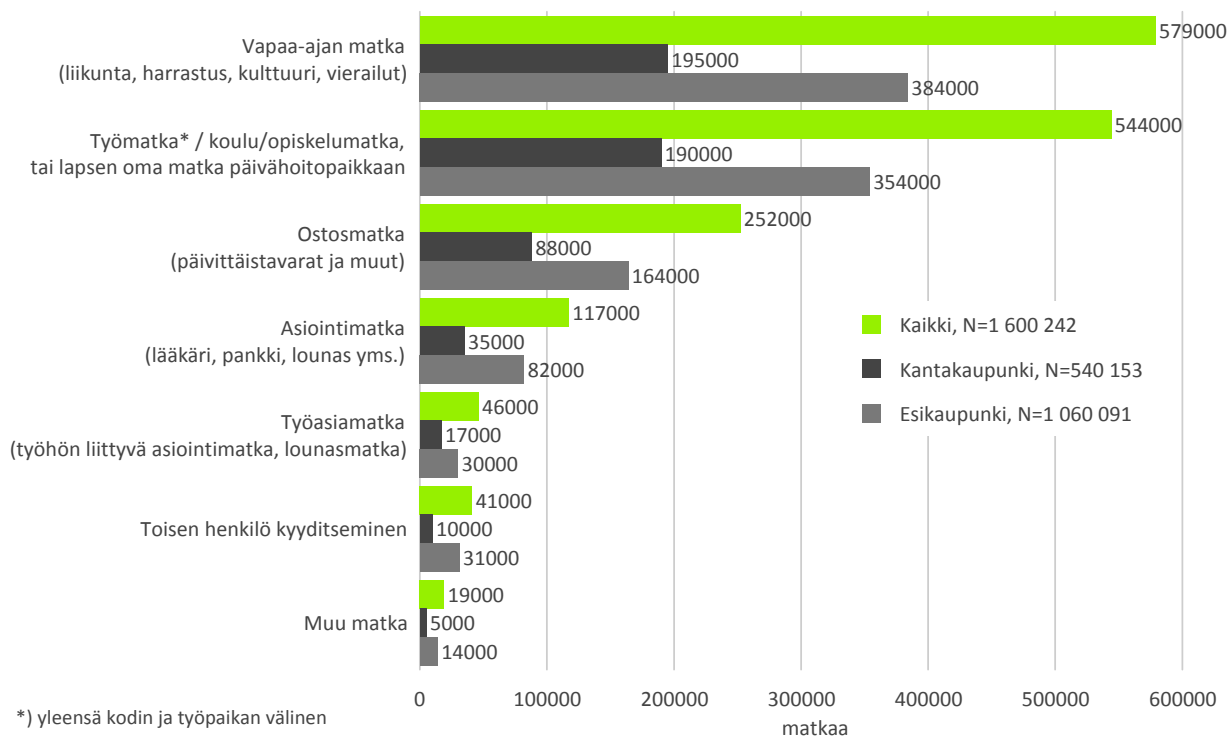
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI - % päivän aikana tehdyistä matkoista

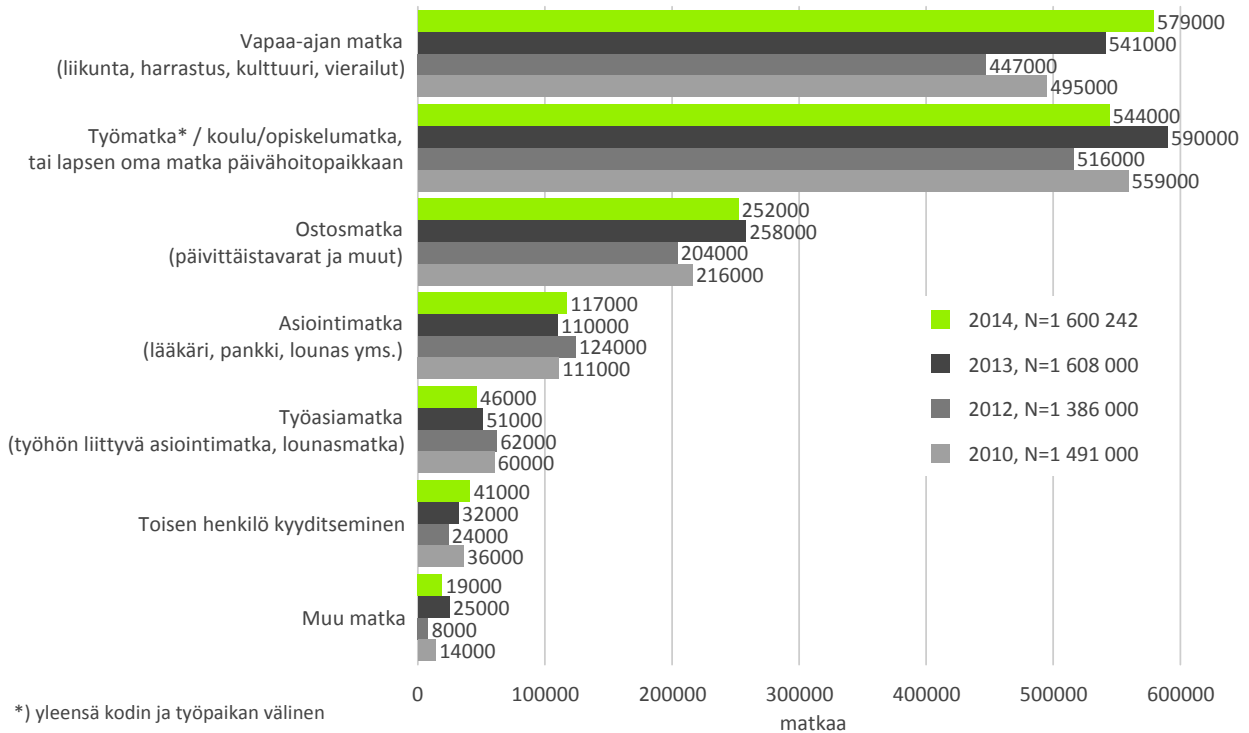
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI - % päivän aikana tehdyistä matkoista

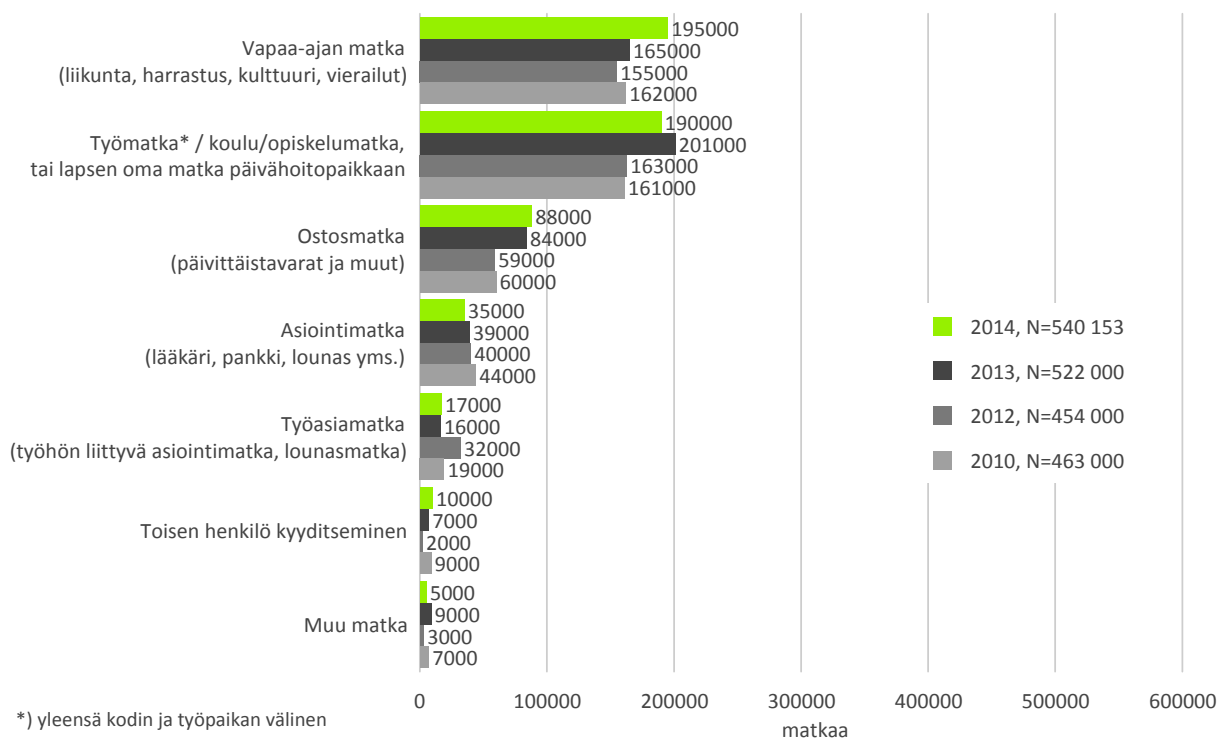
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2014 Päivän aikana tehdyt matkat

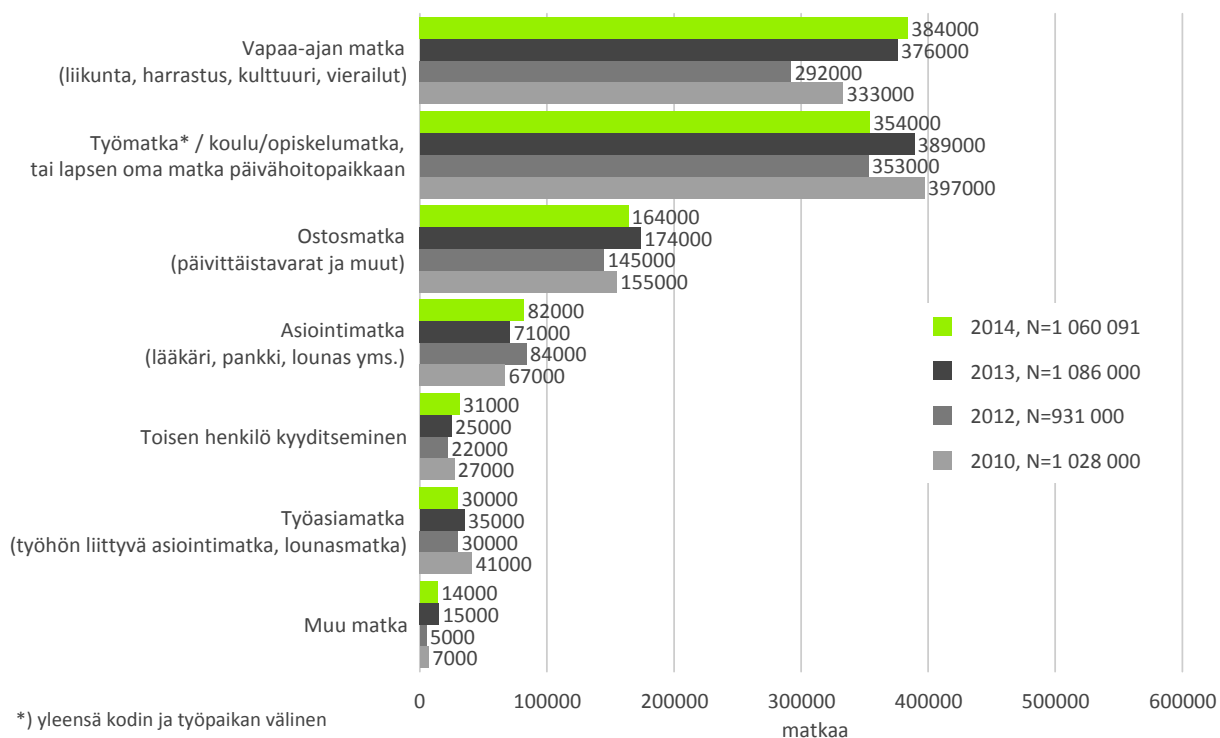
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT - Päivän aikana tehdyt matkat

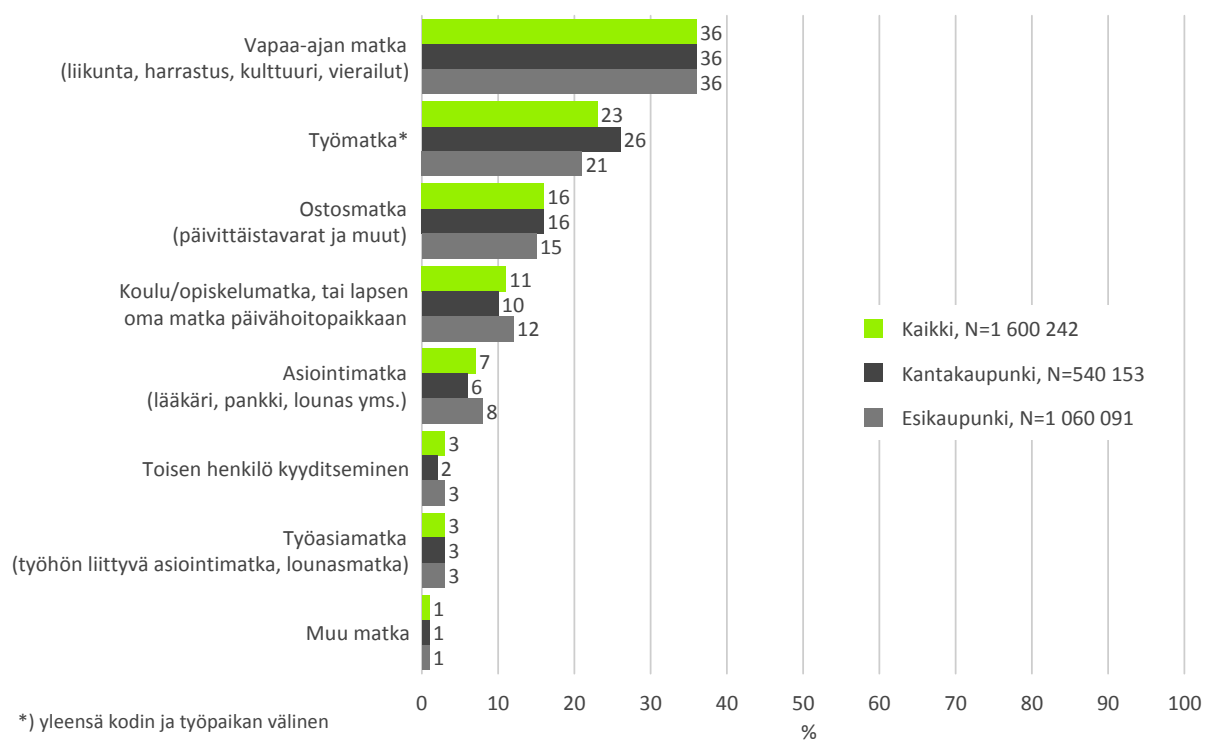
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI - Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI - Päivän aikana tehdyt matkat

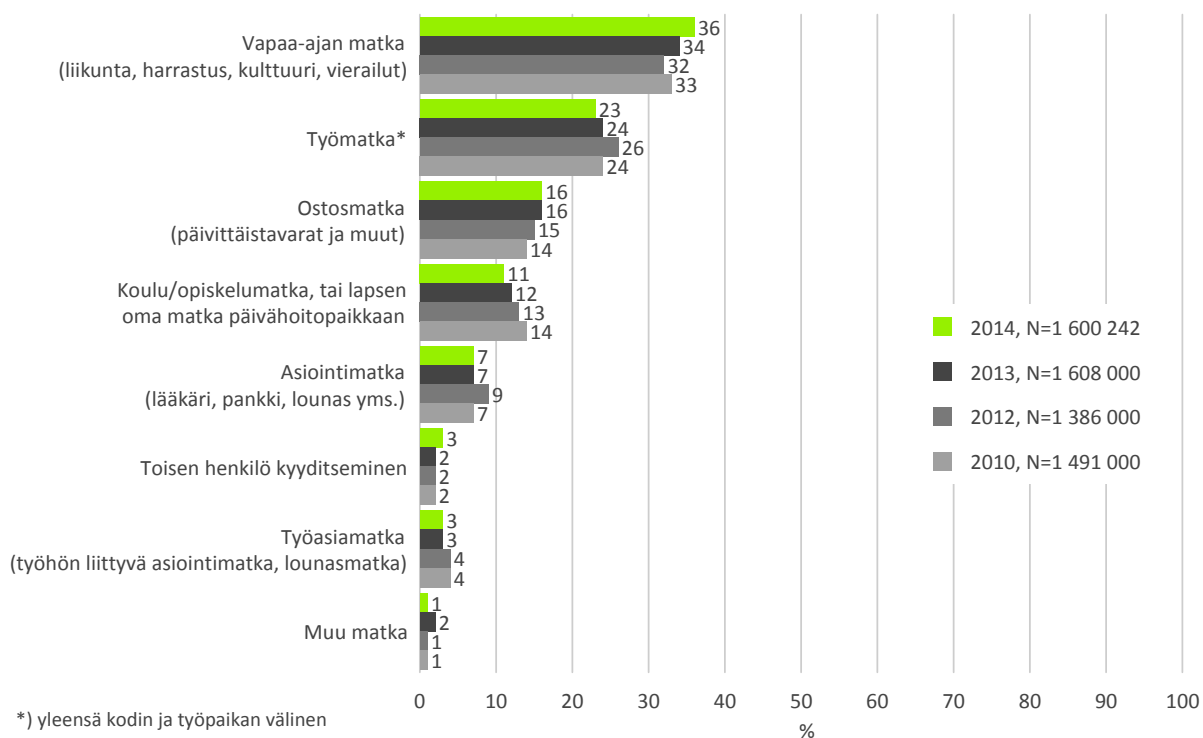

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2014 % päivän aikana tehdyistä matkoista

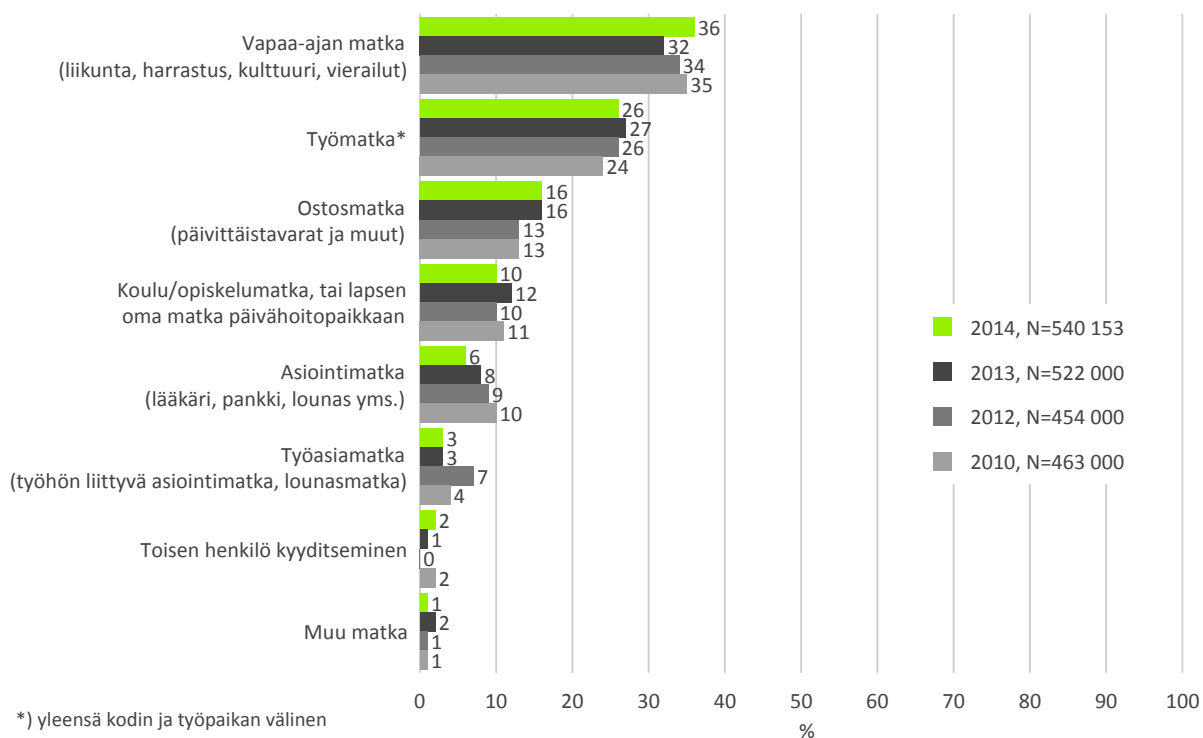

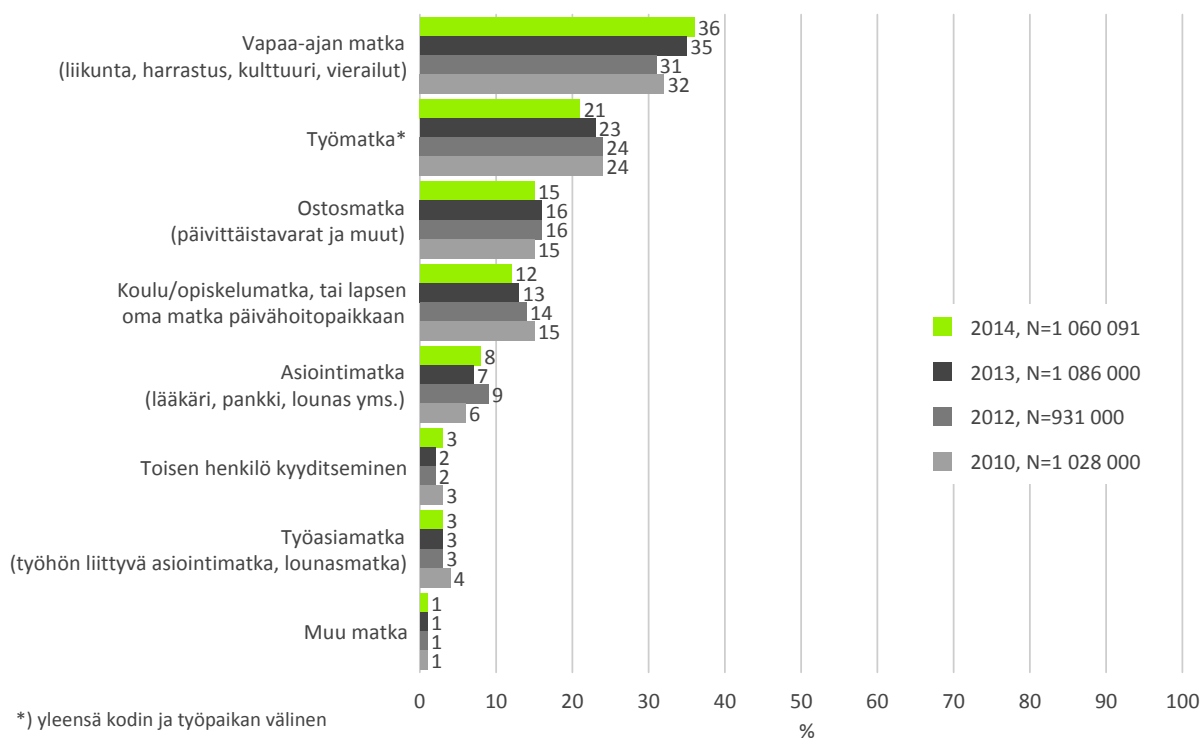
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT - % päivän aikana tehdyistä matkoista

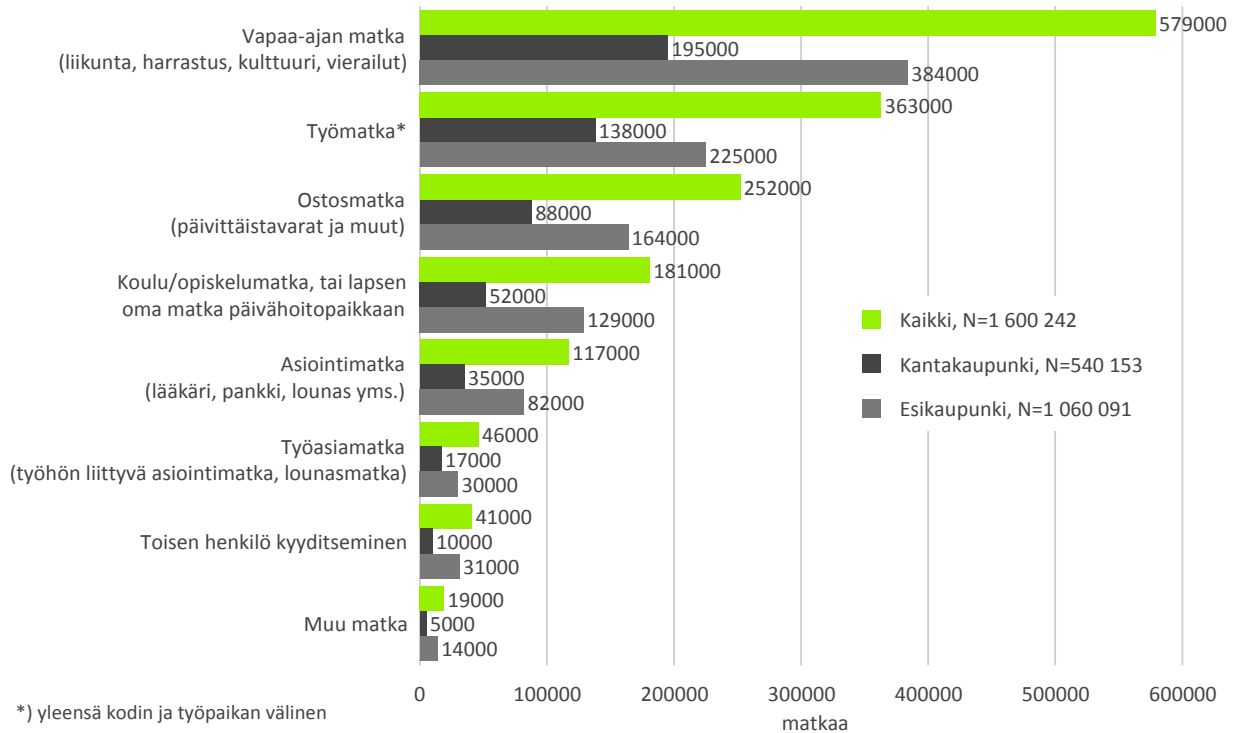
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI - % päivän aikana tehdyistä matkoista

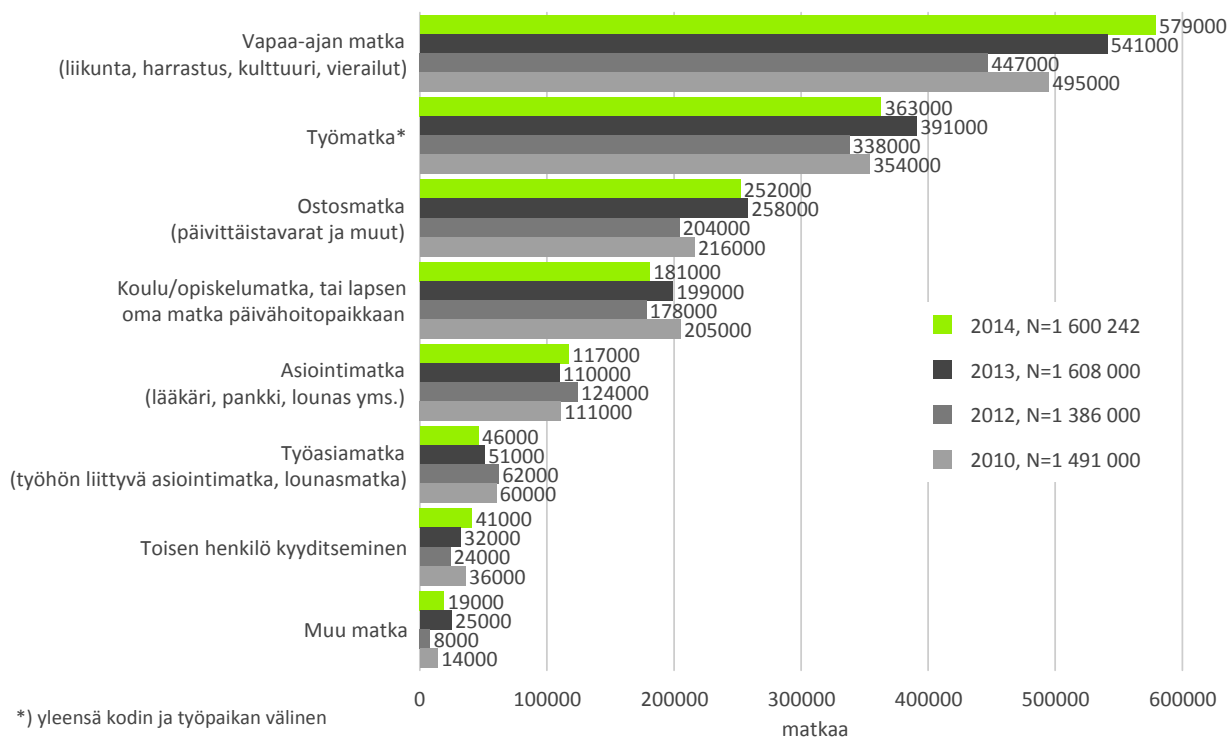
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI - % päivän aikana tehdyistä matkoista

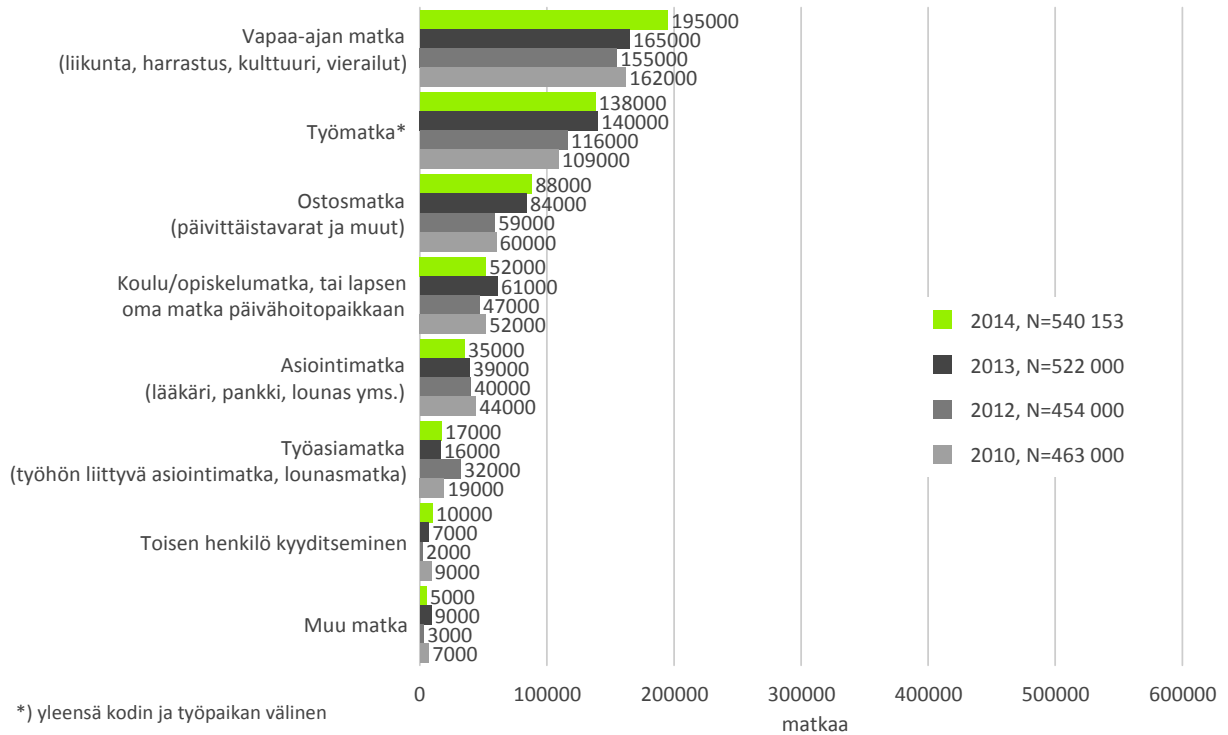
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2014 Päivän aikana tehdyt matkat

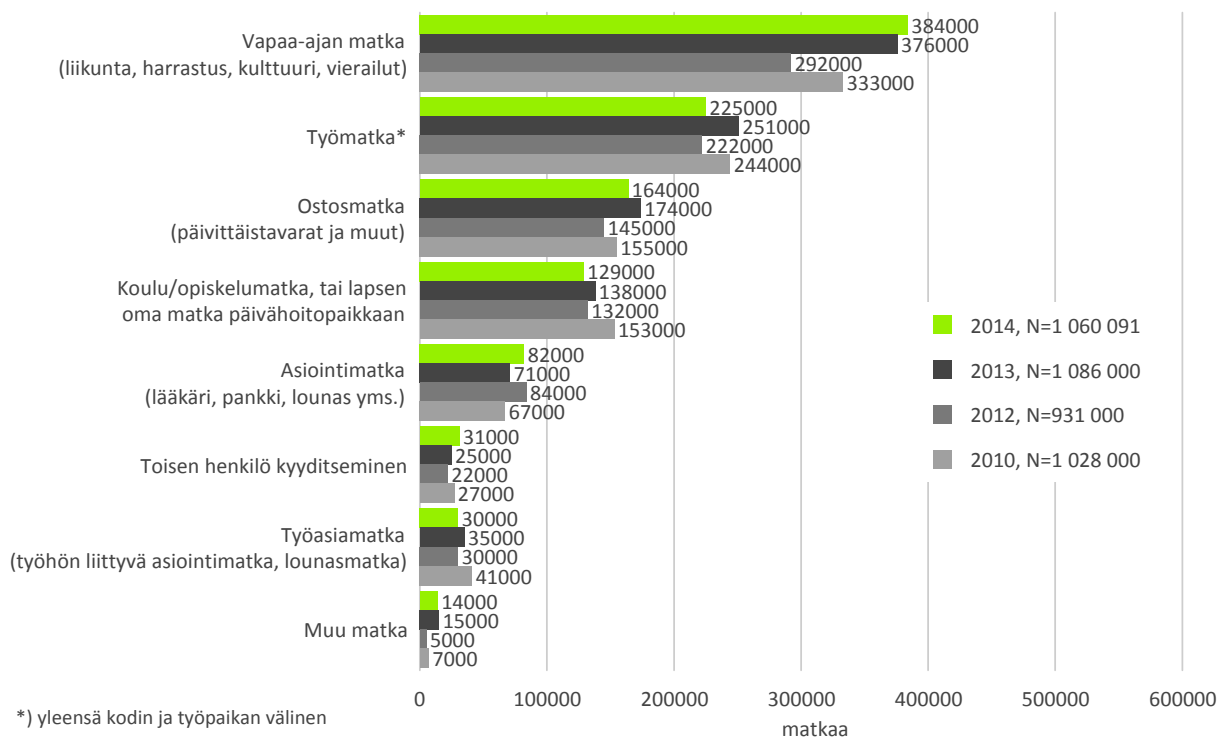
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT - Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI - Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI - Päivän aikana tehdyt matkat

3.4 HSL:n matkakortin käyttäminen

Kaikista vastaajista 89 %:lla on käytössään HSL:n matkakortti. Naisilla ja 18-29-vuotiaalla matkakortti on kaikista yleisin. 45-54-vuotiailla matkakortti on jonkin verran harvinaisempi (84 %:lla). Kantakaupungissa asuvat omistavat matkakortin hieman useammin kuin esikaupungissa asuvat.

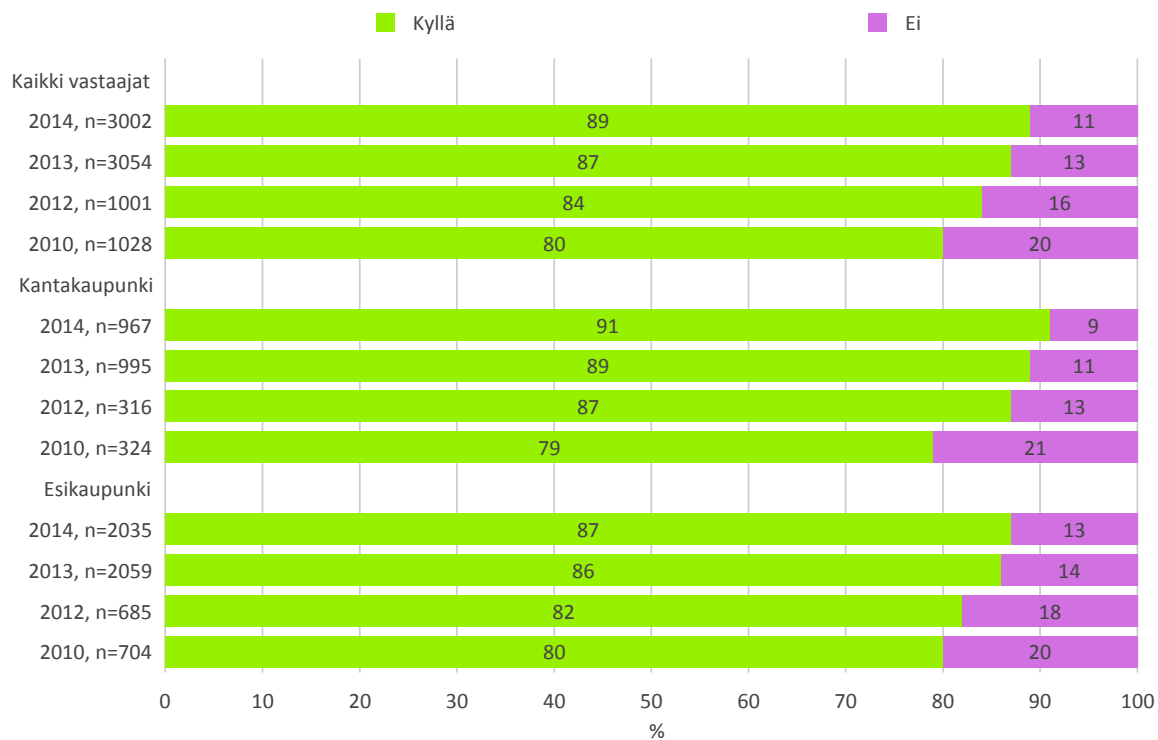
Matkakortti on yleistynyt joka vuosi tasaisesti vuodesta 2010.

Yli puolet (56 %) matkakortin käyttäjistä käyttää korttia lataamalla siihen arvoa. Kausilippuna matkakorttia käyttää kaksi viidestä (42 %). Arvoa lataavien osuus on nyt hieman korkeampi kuin viime vuonna ja siten kausilippua käytetään hieman harvemmin. Kantakaupungissa ja esikaupungissa asuvien välillä ei ole merkittävää eroa sen suhteen, käytetäänkö matkakorttia kausilippuna vai lataamalla siihen arvoa.

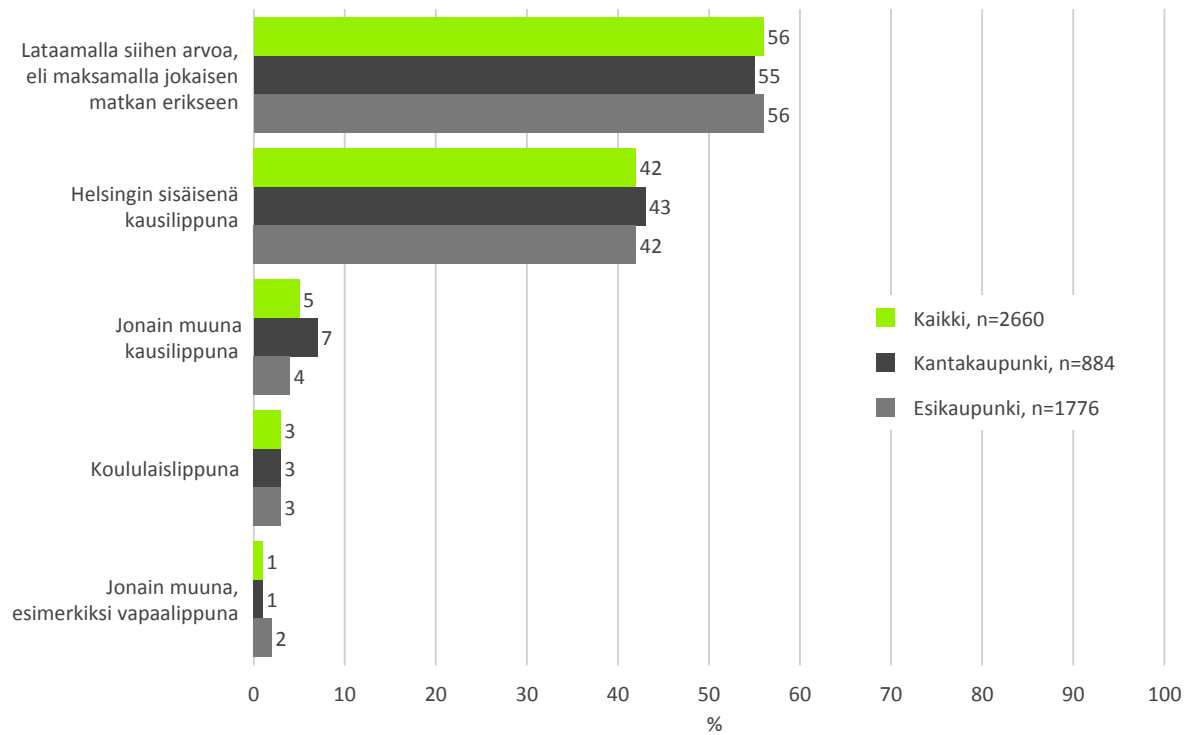
Kausilippukäyttö on yleisintä 18-29-vuotiaiden keskuudessa ja harvinaisinta yli 65-vuotiaiden keskuudessa.

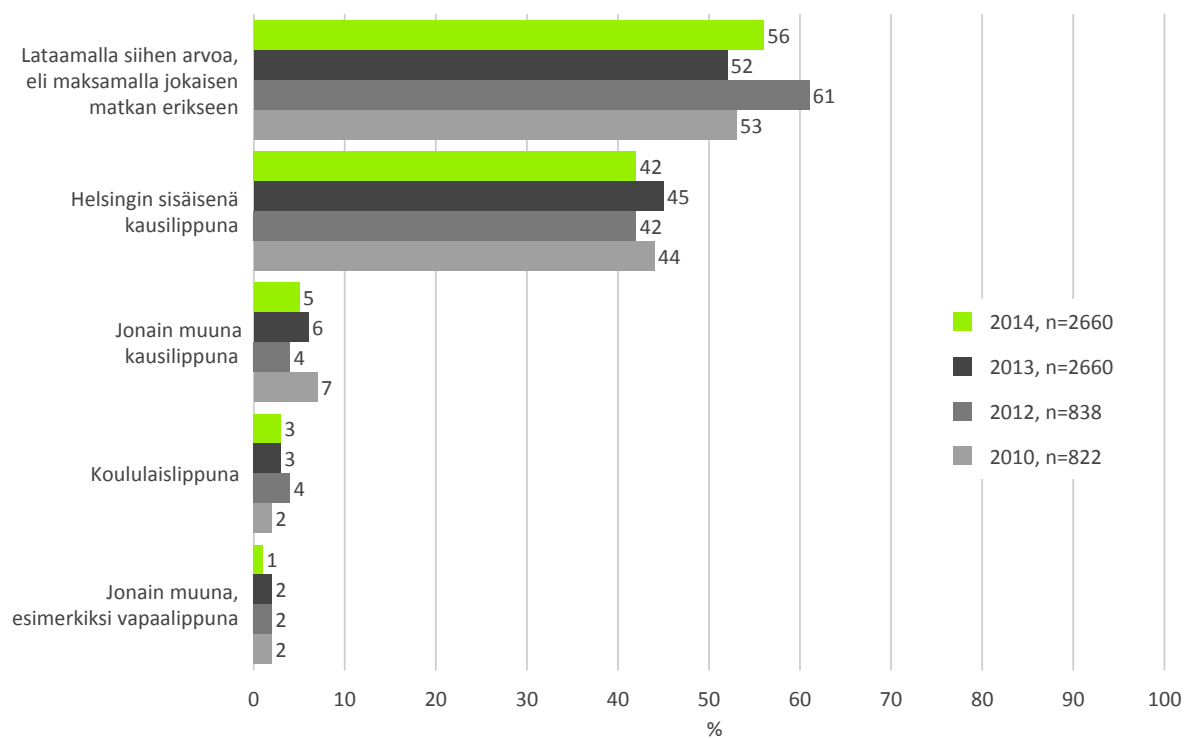
Onko teillä HSL:n matkakortti 2010, 2012, 2013 ja 2014 % vastaajista

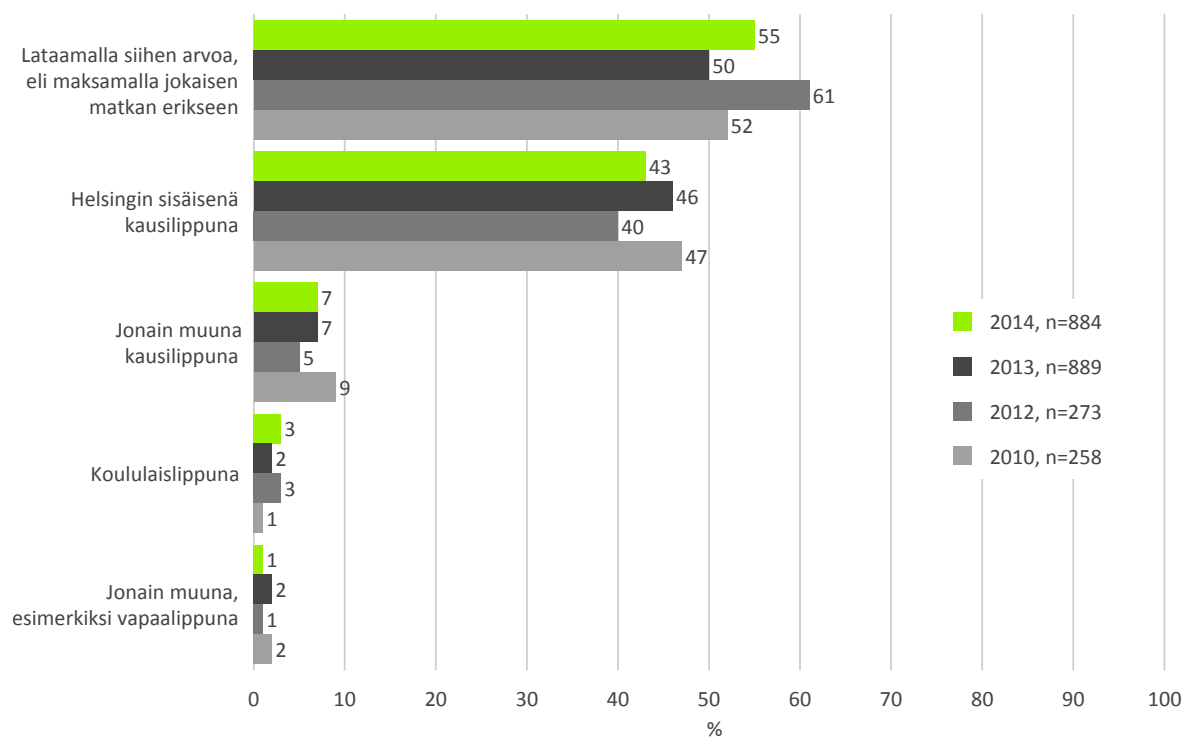
Käytättekö matkakorttianne pääsääntöisesti...? 2014 % vastaajista, joilla on matkakortti

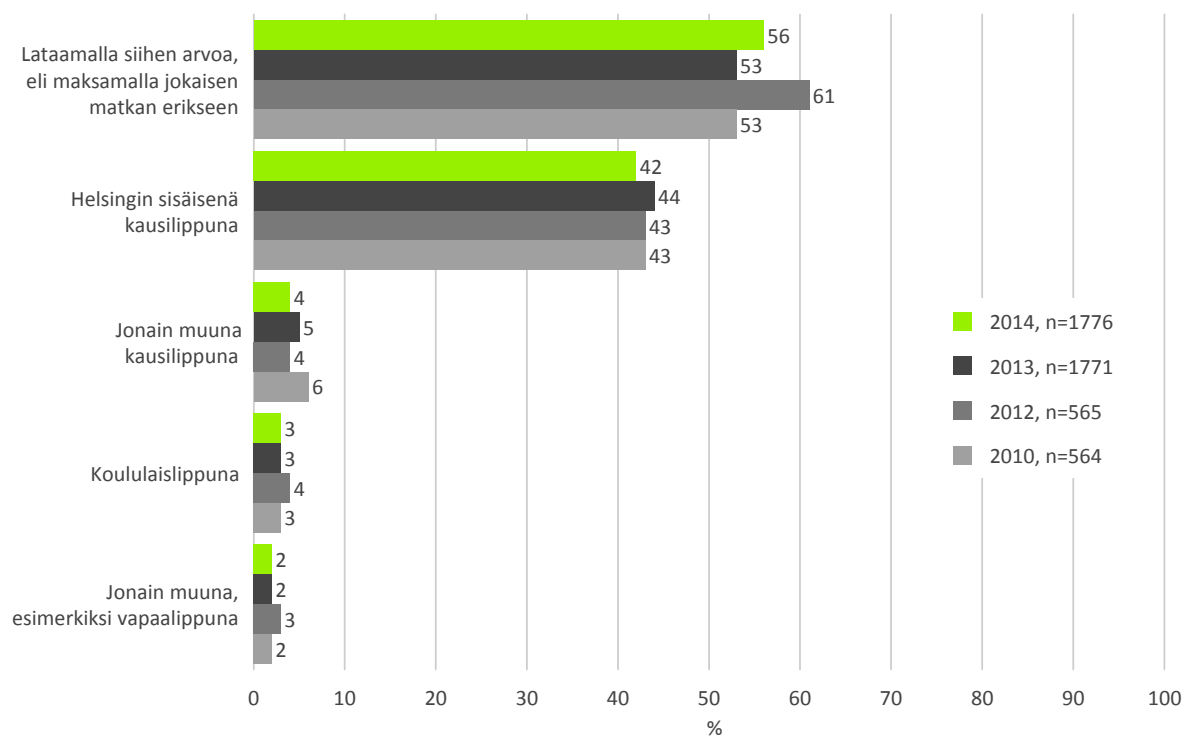
Käytättekö matkakorttianne pääsääntöisesti...? 2010, 2012, 2013 ja 2014 KAIKKI VASTAAJAT - % vastaajista, joilla on matkakortti

Käytättekö matkakorttianne pääsääntöisesti...? 2010, 2012, 2013 ja 2014 KANTAKAUPUNKI - % vastaajista, joilla on matkakortti

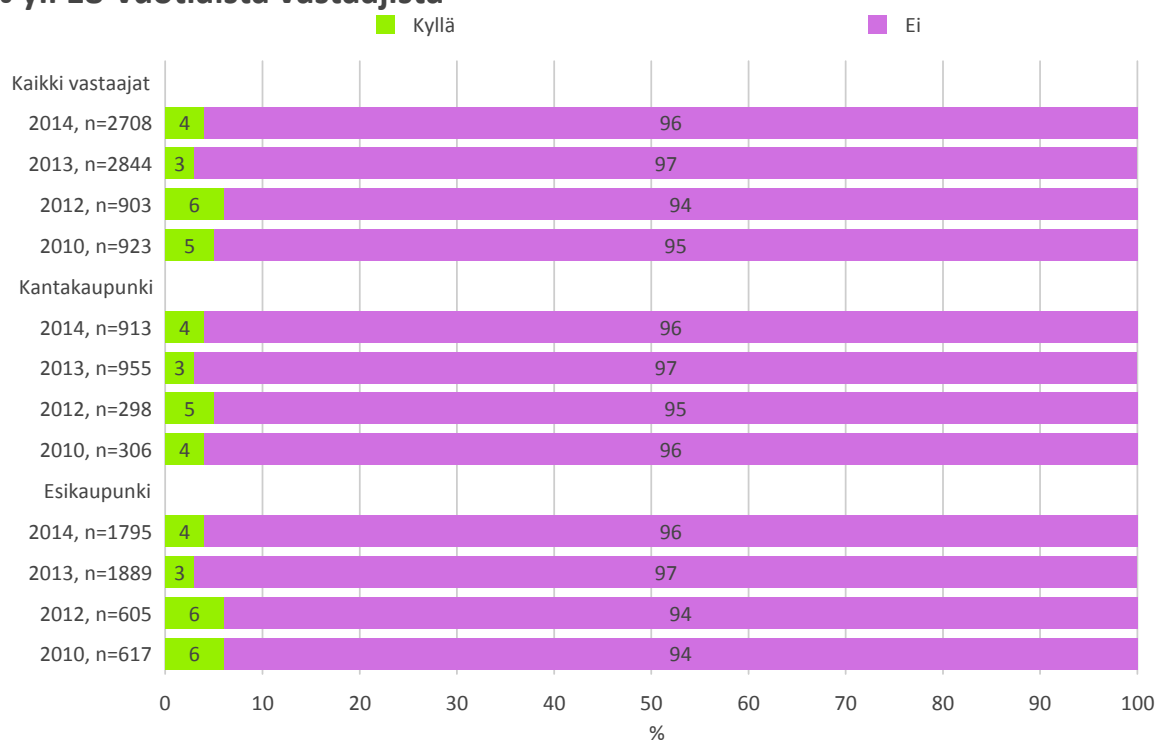
Käytättekö matkakorttianne pääsääntöisesti...? 2010, 2012, 2013 ja 2014 ESIKAUPUNKI - % vastaajista, joilla on matkakortti

3-5 Liikkuminen ammatissa henkilöautolla

Kahdeksantoista vuotta täyttäneistä vastaajista 4 % oli liikkunut tutkimusajankohtana ammatissaan henkilöautolla kuljettaen henkilöitä tai tavaroita, mikä on hieman enemmän enemmän kuin viime vuonna, mutta hieman vähemmän kuin vuonna 2012. Osuus on sama kantakaupungissa että esikaupungissa asuvilla.

Liikuitteko eilen (tutkimuspäivänä) ammatissanne henkilöautolla kuljettaen henkilöiltä tai tavaroita 2010, 2012, 2013 ja 2014 % yli 18-vuotiaista vastaajista

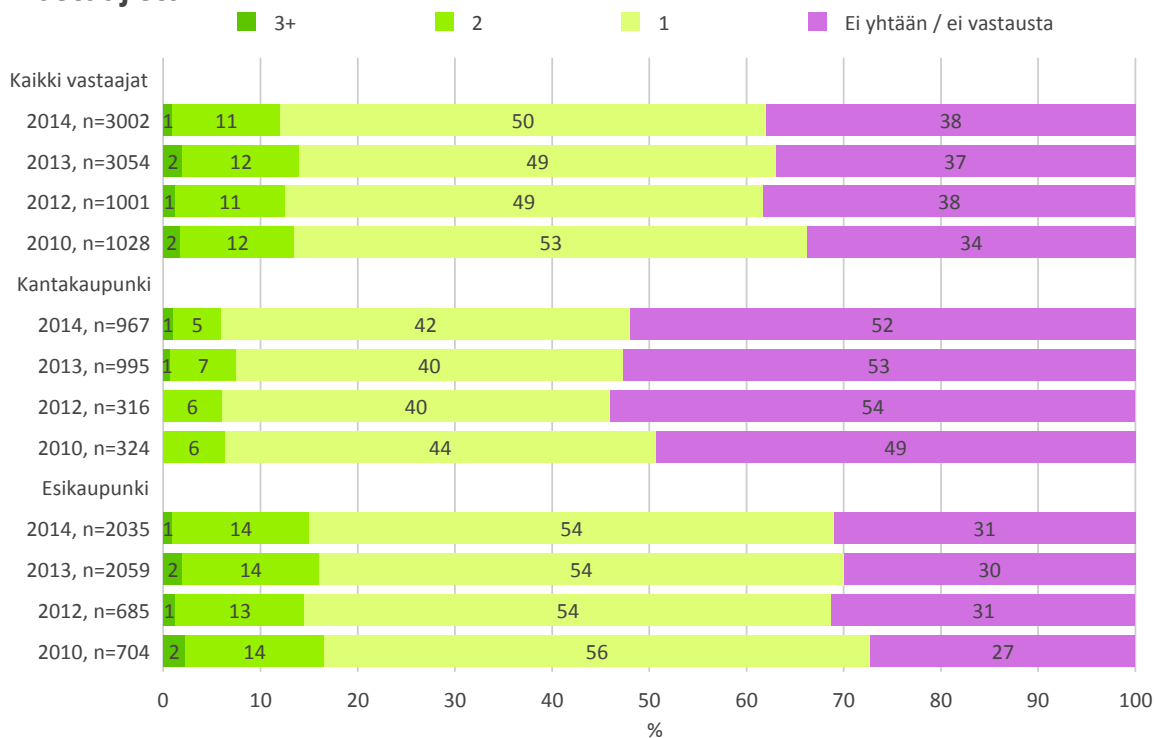
3.6 Talouden käytössä olevat henkilöautot

Vastaajista 62 %:lla oli taloudessaan käytössä vähintään yksi henkilöauto. Autottomien osuus on samaa tasoa kuin edellisvuonna. Kantakaupungissa autottomia on huomattavasti enemmän, hieman yli puolet (52 %) siellä asuvista. Puolella helsinkiläistalouksista on yksi auto. Kaksi autoa on 11 %:lla ja kolme autoa tai enemmän 1 %:lla talouksista.

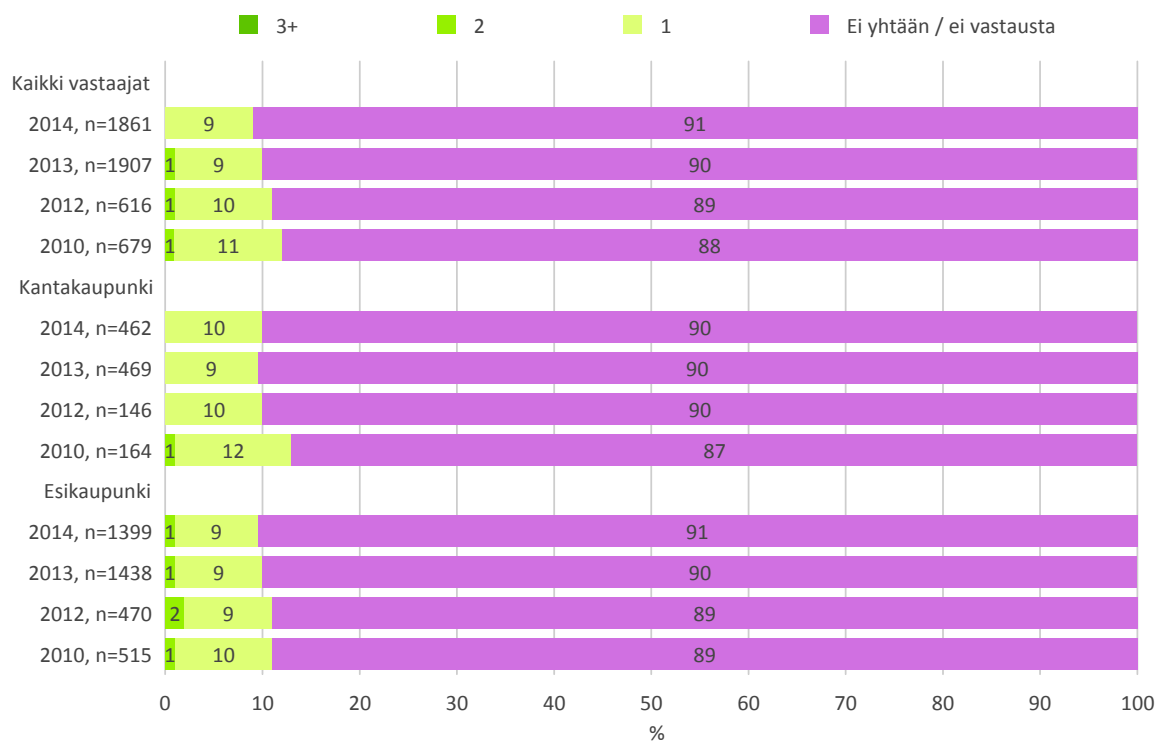
Autoista työsuhdeautoja on 9 %. Valtaosalla (82 %) on käytössään vakinainen pysäköintipaikka kotona, mutta vain vajaalla kolmasosalla työpaikalla. Kantakaupungissa vakinaisten pysäköintipaikkojen osuudet ovat luonnollisesti pienemmät kuin esikaupungissa.

Vastaajista (täysi-ikäiset, joiden taloudessa on auto/autoja käytössä) käyttää autoa päivittäin kolmannes ja niin ikään kolmannes muutaman kerran viikossa. Joka kymmenes käyttää autoa kerran viikossa. Tätä harvemmin autoa käyttäviä on joka kymmenes. Noin joka kymmenes niistä täysikäisistä, joiden taloudessa on auto, ei käytä autoa koskaan itse. Esikaupungeissa asuvat käyttävät autoa aktiivisemmin kuin kantakaupungissa asuvat. Esikaupungissa asuvista autoa päivittäin käyttävien osuus on kasvanut tasaisesti vuodesta 2012.

Kuinka monta henkilöautoa taloudellanne on vakituksessa käytössä? 2010, 2012, 2013 ja 2014 % vastaajista

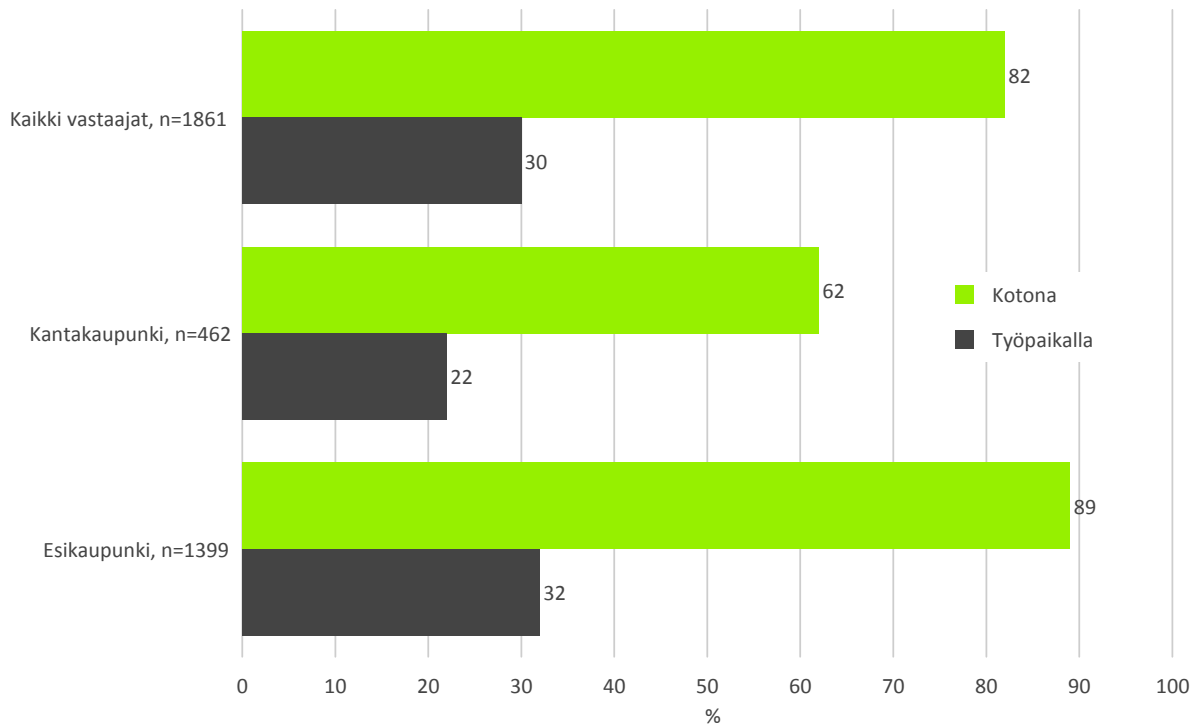

Kuinka monta näistä on työsuhdeautoja? 2010, 2012, 2013 ja 2014 % vastaajista, joiden taloudessa auto/autoja käytössä

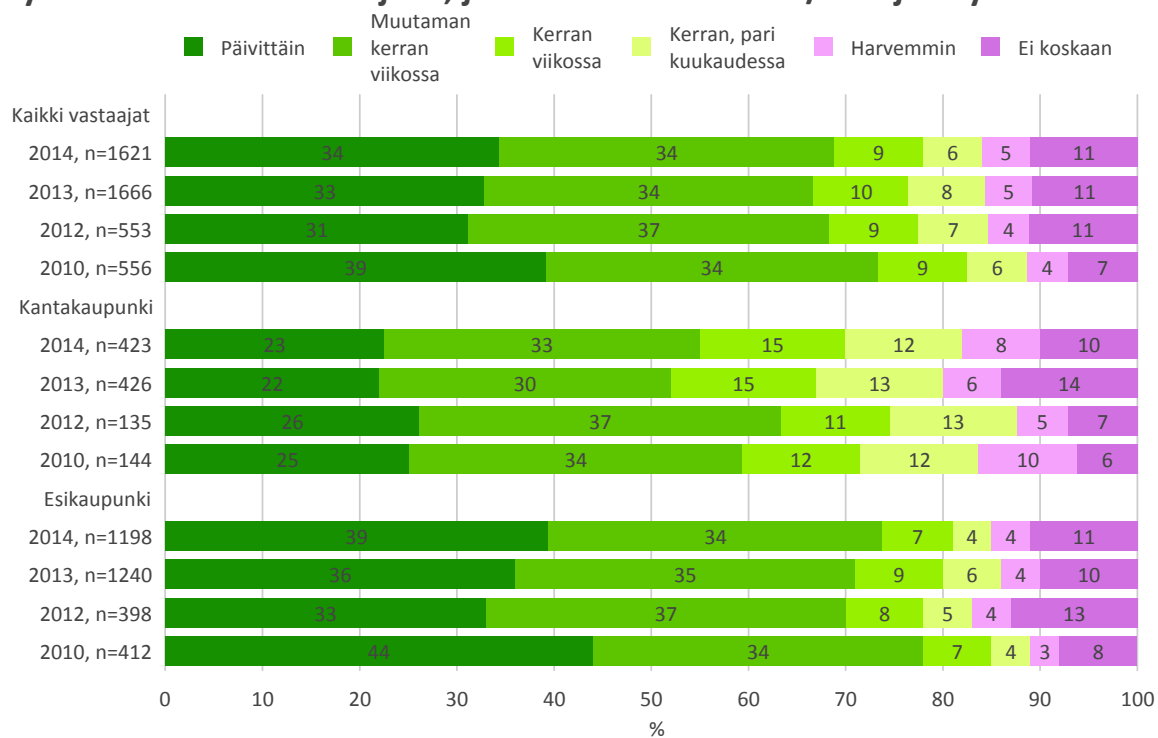
Onko teillä vakinainen pysäköintipaikka...? 2014 % vastaajista, joiden taloudessa auto/autoja käytössä

Käytättekö itse taloutenne käytössä olevaa autoa...?

2010, 2012, 2013 ja 2014

% yli 18-vuotiaista vastaajista, joiden taloudella auto/autoja käytössä

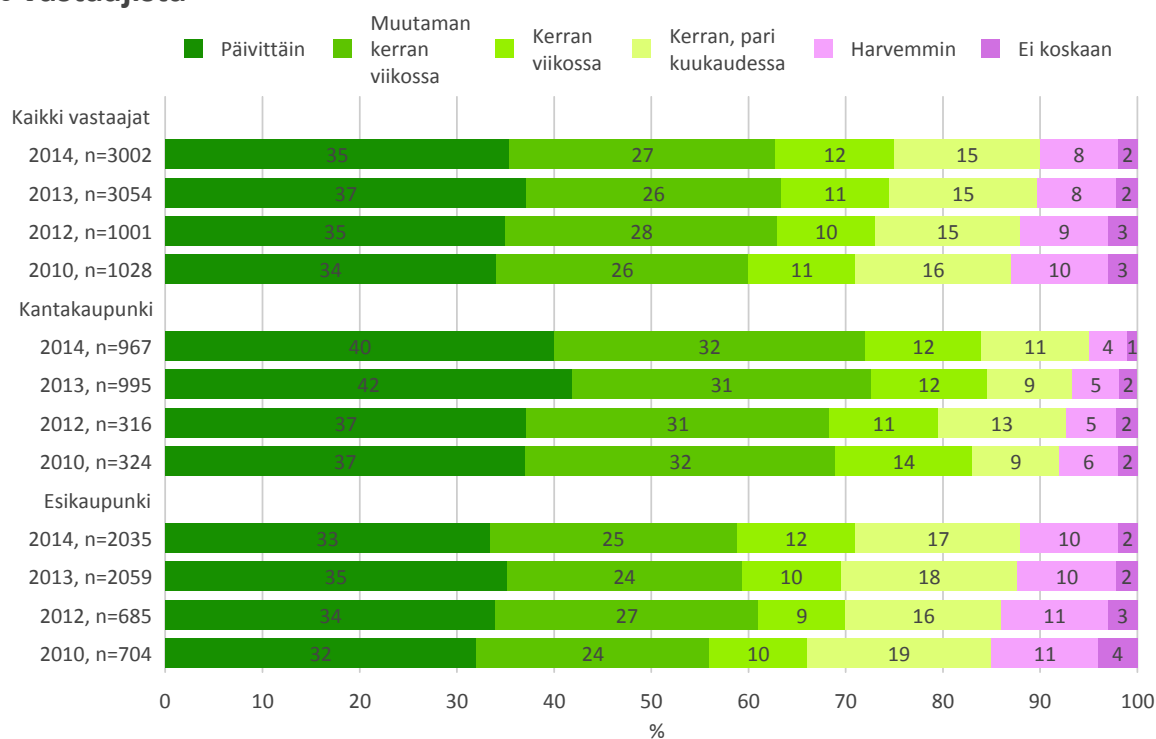

3.7 Joukkoliikenteen käyttäminen

Lähes kaikki vastaajat käyttävät joukkoliikennettä ainakin joskus. Päivittäin joukkoliikennettä käyttää 35 % ja muutaman kerran viikossa 27 prosenttia vastaajista. Kerran viikossa joukkoliikennettä käyttäviä on 12 %, kerran-pari kuukaudessa käyttäviä on 15 % ja sitä harvemmin käyttäviä on 8 %. Vain 2 % vastaajista ei käytä joukkoliikennettä lainkaan.

Joukkoliikennettä päivittäin käyttävien osuus on hieman laskenut, mutta lasku ei ole tilastollisesti riittävän merkittävä. Joukkoliikennettä käyttävät selvästi aktiivisimmin 18–29-vuotiaat ja siten opiskelijat/koululaiset. Muita aktiivisempia käyttäjiä ovat myös naiset ja kantakaupungissa asuvat. Joukkoliikenteen käyttäminen on vähäisempää talouksissa, joissa on käytössä auto.

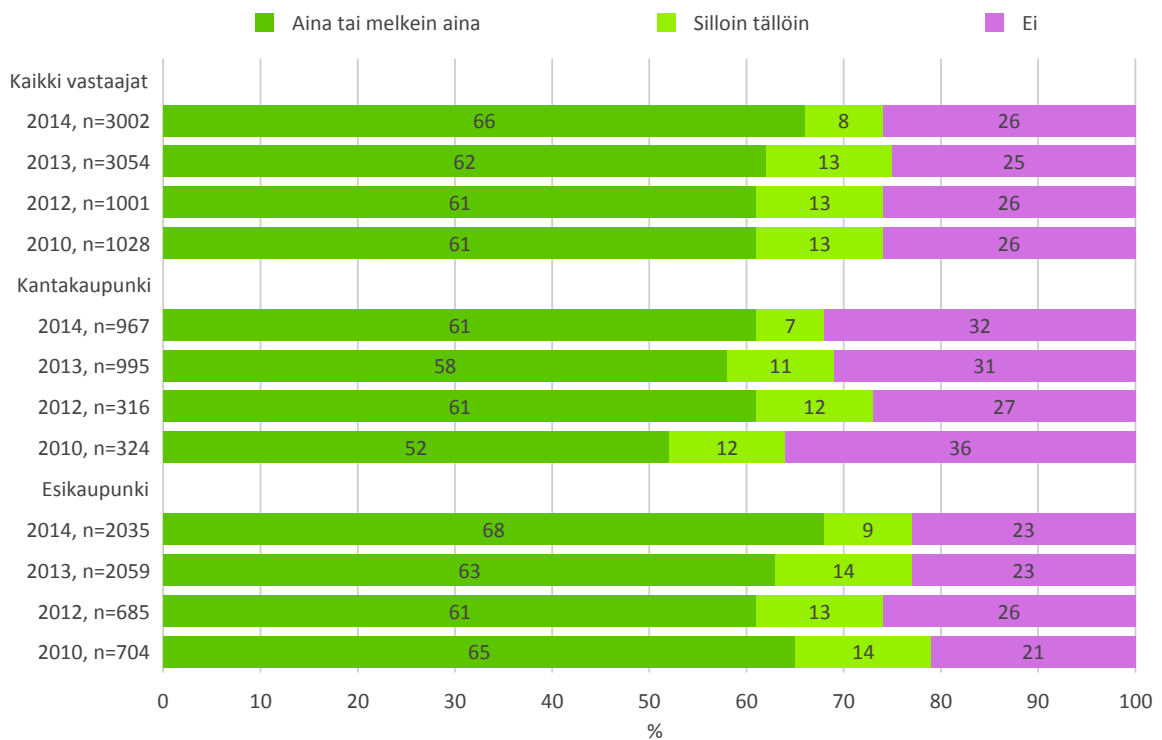
Käytättekö itse joukkoliikennettä (bussi, juna, metro, raitiovaunu)...? 2010, 2012, 2013 ja 2014 % vastaajista

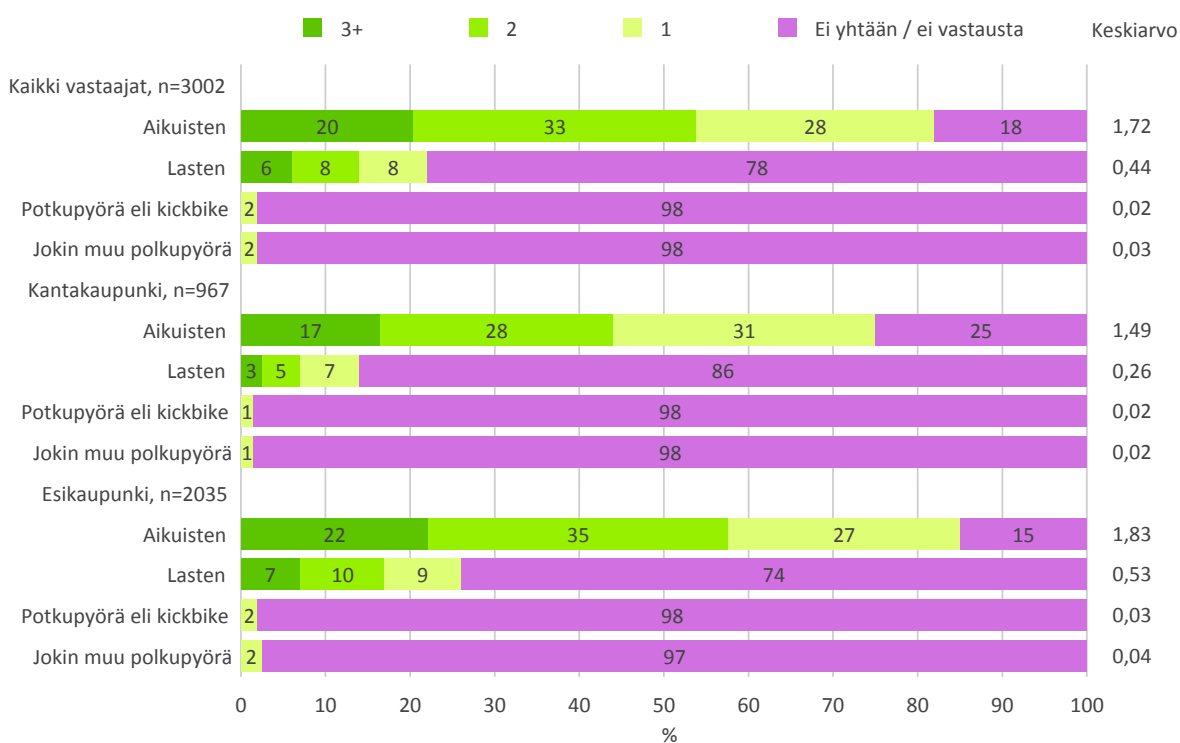
3.8 Polkupyörän käyttäminen

Noin kolmella neljästä helsinkiläisestä on käytössään polkupyörä vähintään silloin tällöin ja kahdella kolmesta aina tai melkein aina. Kuten aikaisempinakin vuosina neljäsosalla ei ole käytössä lainkaan polkupyörää. Esikaupungissa asuvilla on käytössään pyörä useammin kuin kanta-kaupungissa asuvilla. Yleisimmin talouksista löytyy kaksi tai useampia aikuisten pyöriä ja lasten pyöriä. Potkupyörien ja muiden pyörien osuudet ovat vähäisiä.

Onko teillä käytettävissänne polkupyörä...? 2010, 2012, 2013 ja 2014 % vastaajista

Mitä polkupyöriä taloudessa on...? 2014 % vastaajista

HAASTATTELULOMAKE

Puhelinhaastattelu 15-79-vuotiaat

Ohje haastattelijalle:

Matkoista ja kulkutavoista

Matkalla tarkoitetaan siirtymistä kävellen tai jollain kulkuneuvolla paikasta toiseen. Matkoja ovat esim. meno kotoa töihin tai työpaikalta kokoukseen. Matkoja voidaan jakaa ryhmiin mm. kulkutavan tai matkan tarkoituksen (esim. ostosmatka) mukaan. Matkoiksi luetaan lyhyetkin kävely- matkat, lukuun ottamatta rakennuksen sisällä tapahtuvia matkoja. Lenkin muotoinen matka esim. kävelylenkki kotoa kotiin, ilmoitetaan kahdeksi matkaksi siten, että ensimmäinen matka on lähtöpisteestä lenkin etäisimpään pisteeseen ja toinen sieltä takaisin.

Henkilöhaastattelun kysymykset

Olen tutkimushaastattelija NN Taloustutkimuksesta, hyvää iltaa. Teemme parhaillaan helsinkiläisten tekemiä matkoja ja matkojen kulkuvälineitä koskevaa tutkimusta. Voimmeko esittää muutamia kysymyksiä koskien edellisen päivän matkojanne? Haastattelu kestää noin 7-8 minuuttia.

SUOSTUU → SIIRRY KYSYMYKSIIN

KIELTÄYTYY → Sitten en vaivaa teitä pidempään. Mukavaa illan jatkoa!

Lomakkeen aluksi kysyn muutaman taustatietokysymyksen...

1. Asutteko Helsingissä?

- 1) Kyllä
- 2) Ei -> LOPETA

2. Mikä on ikänne?

_____ vuotta

3. Mikä on asuinpaikkanne postinumero?

_____

Sitten siirrymme tutkimuskysymyksiin

- 4. Pyydämme teitä nyt kertomaan edellisen vuorokauden aikana tekemänne matkat aamusta klo 4.00:sta yöhön klo 3.59 sen kulkutavan mukaan, jolla teitte kilometreissä pisimmän matkan.**

Mukaan otetaan vain Helsingin sisällä tapahtuvat matkat eli jos olette töissä esim. Vantaalla, matkaa ei huomioida. Pienet poikkeamiset kioskille, kauppaan yms. eivät katkaise matkaa. Mikäli olette ammattimaisesti liikkuva, kuten autonkuljettaja, taksinkuljettaja, postinkantaja tms. pyydämme teitä ilmoittamaan matkat niiltä osin, kun ne eivät ole ammattiin liittyviä matkoja.

- A. Ensin kysyn edellisen vuorokauden aikana tekemiänne matkoja aamulla, eli kello 4.00 – 12.00 välisenä aikana.**

Kuinka monta matkaa teitte edellisen vuorokauden aikaan aamulla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. En yhtään - > **SIIRRY KOHTAAN B**

**Mikä oli aamulla tekemänne ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se..
LUETELLAAN 1-8 ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN
TARVITTAESSA:**

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilö kyyditseminen
7. vapaa-ajan matka(liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut) VAI
8. muu matka

**Entä mikä oli aamulla tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla kuljitte kilometreissä pisimmän matkan Oliko se...
LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA MIKÄLI HAASTATELTAVA EI VASTAA
HETI. MIKÄLI PITÄÄ TARKENTAA, KYSY TARKENTAVIA KYSYMYKSIÄ, ESIM. OLIKO
HENKILÖAUTOSSA KULJETTAJANA VAI MATKUSTAJANA 1-10**

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi (myös palvelulinja, koulukuljetus)
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksilla VAI
10. muu kulkutapa

SAMAT KYSYMYKSET KAIKISTA MATKOISTA

B. Sitten kysyn edellisen vuorokauden aikana tekemiänne matkoja päivällä, eli kello 12.01 – 17.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa teitte edellisen vuorokauden aikaan päivällä?

8. 1
9. 2
10. 3
11. 4
12. 5
13. 6
14. En yhtään - > **SIIRRY KOHTAAN C**

Mikä oli päivällä tekemänne ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se.. LUETELLAAN 1-8 ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilö kyyditseminen
7. vapaa-ajan matka(liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut) VAI
8. muu matka

Entä mikä oli päivällä tekemänne ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla kuljitte kilometreissä pisimmän matka Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA 1-10

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi (myös palvelulinja, koulukuljetus)
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksilla VAI
10. muu kulkutapa

SAMAT KYSYMYKSET KAIKISTA MATKOISTA

C. Sitten kysyn edellisen vuorokauden aikana tekemiänne matkoja illalla, eli kello 17.01 – 04.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa teitte edellisen vuorokauden aikaan illalla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. En yhtään - > SIIRRY kysymykseen 5

Mikä oli illalla tekemänne ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se.. LUETELLAAN 1-8 ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilö kyyditseminen
7. vapaa-ajan matka(liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut) VAI

8. muu matka

**Entä mikä oli illalla tekemänne ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla kuljitte kilometreissä pisimmän matka Oliko se...
LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA 1-10**

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi (myös palvelulinja, koulukuljetus)
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksilla VAI
10. muu kulkutapa

SAMAT KYSYMYKSET KAIKISTA MATKOISTA

5. Onko teillä HSL:n matkakortti?

1. Kyllä
2. Ei

**6. JOS ON MATKAKORTTI: Käytättekö matkakorttianne pääsääntöisesti...
LUETELLAAN, VOI VALITA USEITA**

1. lataamalla siihen arvoa, eli maksamalla jokaisen matkan erikseen
2. Helsingin sisäisenä kausilippuna
3. jonain muuna kausilippuna
4. koululaislippuna
5. Jonain muuna, esimerkiksi vapaalippuna

7. Liikuitteko edellisenä vuorokautena (tutkimuspäivänä) ammatissanne henkilöautolla kuljettaen henkilöitä tai tavaroita? (HAASTATTELIJA: tähän kuuluvat mm. autonkuljettaja, taksinkuljettaja, lähetti, postinjakaja ruokapalvelun työntekijä, auto-koulun opettaja yms. Tähän EI kuulu esim. toimistotyöntekijät, jotka menevät asiakasneuvotteluihin henkilöautolla.)

1. kyllä
2. ei

8. Kuinka monta henkilöautoa taloudellanne on vakituksessa käytössä?

___ kpl
Ei yhtään

9. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Kuinka monta näistä on työsuhdeautoja?

___ kpl
Ei yhtään

10. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Onko teillä vakinainen pysäköintipaikka...

LUETELLAAN

- a. Kotona
- b. Työpaikalla

Kumpaan vastausvaihtoehto

- 1. Kyllä**
- 2. Ei**

**11. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO, JA VASTAAJA ON 18-VUOTIAS TAI VANHEMPI:
Käytättekö te itse taloutenne käytössä olevaa henkilöautoa... LUETELLAAN 1-6:**

- 1. päivittäin
- 2. muutaman kerran viikossa
- 3. kerran viikossa
- 4. kerran, pari kuukaudessa
- 5. harvemmin
- 6. ei koskaan

**12. Käytättekö te joukkoliikennettä (bussi, juna, metro, raitiovaunu)...
LUETELLAAN 1-6**

- 1. päivittäin
- 2. muutaman kerran viikossa
- 3. kerran viikossa
- 4. kerran, pari kuukaudessa
- 5. harvemmin
- 6. ei koskaan

13. Onko teillä käytettävissänne polkupyörä... LUETELLAAN 1-3

- 1. aina tai melkein aina
- 2. silloin tällöin
- 3. ei

**14. Montako polkupyörää taloudessanne on? LUETTELE, KAIKKIIN VASTAUS
NUMEROINA**

- 1. Montako aikuisten pyörää? _____**
- 2. Montako lasten pyörää? _____**
- 3. Montako kickbikea (ei lasten) _____**
- 4. Jokin muu polkupyörä _____**

Lopuksi kysymme vielä muutaman taustatietokysymyksen vastausten tilastollista luokittelua varten

15. MERKITSE VASTAAJAN SUKUPUOLI

- 1) mies
- 2) nainen

16. Kuinka monta henkilöä kuuluu talouteenne te mukaan lukien?

___ henkilöä

17. JOS HENKILÖITÄ ON ENEMMÄN KUIN 1: Kuinka monta alle kouluikäistä lasta taloutenne kuuluu?

___ henkilöä

Ei yhtään

18. Asutteko...

1. kerrostalossa
2. rivitalossa tai paritalossa
3. omakotitalossa
4. muu asumismuoto

19. Kuinka moni taloudessanne asuvista käy tällä hetkellä säännöllisesti ansiotyössä?

___ henkilöä

Ei yhtään

20. Käyttekö työssä kokopäiväisesti vai osapäiväisesti vai oletteko ollenkaan ansiotyössä tällä hetkellä? HAASTATTELIJA: LUETTELE VAIHTOEHDOT TARVITTAESSA. Eläkeläisellä voi olla osapäivätyö. Silloin ei ole eläkeläinen vaan osapäivätyöläinen.

1. vähintään 20 tuntia viikossa (kokopäivätyö)
2. alle 20 tuntia viikossa (osapäivätyö)
3. vaihtelevasti
4. olen koululainen/opiskelija
5. olen eläkkeellä
6. olen työtön
7. olen varusmies/siviilipalvelumies
8. en ole ansiotyössä tällä hetkellä (kotiäiti tai -isä)

21. JOS KÄY TÖISSÄ VÄHINTÄÄN VAIHTELEVASTI, K18 VAST 1-3: Jos käytte töissä, mikä on työpaikkanne postinumero?

EOS

JOS EI MUISTA POSTINUMEROA, KYSY KADUN NIMEÄ

EOS

Tässä olivatkin kaikki kysymyksemme. Teitä haastatteli tutkimushaastattelija NN, hyvää illan jatkoa!

Puhelinhaastattelu 7-14-vuotiaat

Ohje haastattelijalle:

Matkoista ja kulkutavoista

Matkalla tarkoitetaan siirtymistä kävellen tai jollain kulkuneuvolla paikasta toiseen. Matkoja ovat esim. meno kotoa töihin tai työpaikalta kokoukseen. Matkoja voidaan jakaa ryhmiin mm. kulkutavan tai matkan tarkoituksen (esim. ostosmatka) mukaan. Matkoiksi luetaan lyhyetkin kävely- matkat, lukuun ottamatta rakennuksen sisällä tapahtuvia matkoja. Lenkin muotoinen matka esim. kävelylenkki kotoa kotiin, ilmoitetaan kahdeksi matkaksi siten, että ensimmäinen matka on lähtöpisteestä lenkin etäisimpään pisteeseen ja toinen sieltä takaisin.

Henkilöhaastattelun kysymykset

Olen tutkimushaastattelija NN Taloustutkimuksesta, hyvää iltaa. Teemme parhaillaan helsinkiläisten tekemiä matkoja ja matkojen kulkuvälineitä koskevaa tutkimusta. Voisimmeko esittää muutaman kysymyksen teidän 7-14-vuotiaan lapsen edellispäivän matkoista? Haastattelu kestää noin 7-8 minuuttia.

Jos vastaaja ilmoittaa oma-aloitteisesti, että toivoisi, että lasta haastateltaisiin puhelimitse, kysytään lapsen puhelinnumero ja soitetaan suoraan lapselle. Tällöin kysymykset esitetään tähän käsikirjoitukseen kirjoitetusta ”lapsenne matkat” -muodon sijasta muodossa ”matkasi”.

SUOSTUU → SIIRRY KYSYMYKSIIN

KIELTÄYTYY → Sitten en vaivaa teitä pidempään. Mukavaa illan jatkoa!

LAPSENNE NIMI (Jos useita 7-14-vuotiaita valitaan se, jolla oli viimeksi syntymäpäivä): _____
LAPSEN PUHELINNUMERO: _____

Lomakkeen aluksi kysyn muutaman taustatietokysymyksen...

1. Asutteko Helsingissä?

- 1) Kyllä
- 2) Ei -> LOPETA

2. Mikä on lapsenne ikänne?

_____ vuotta

3. Mikä on asuinpaikkanne postinumero?

_____

Sitten siirrymme tutkimuskysymyksiin

- 4. Pyydämme teitä nyt kertomaan lapsenne edellisen vuorokauden aikana tekemät matkat aamusta klo 4.00:sta yöhön klo 3.59 sen kulkutavan mukaan, jolla lapsenne teki kilometreissä pisimmän matkan.**

Mukaan otetaan vain Helsingin sisällä tapahtuvat matkat eli jos lapsenne on koulussa tai töissä esim. Vantaalla, matkaa ei huomioida. Pienet poikkeamiset kioskille, kauppaan yms. eivät katkaise matkaa.

A. Ensin kysyn lapsenne edellisen vuorokauden aikana tekemistä matkoista aamulla, eli kello 4.00 – 12.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa lapsenne teki edellisen vuorokauden aikaan aamulla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. En yhtään - > **SIIRRY KOHTAAN B**

**Mikä oli lapsenne aamulla tekemän ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se..
LUETELLAAN 1-8 ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTE
TARVITTAESSA:**

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilön kyyditseminen (älä luettele)
7. vapaa-ajan matka(liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut) VAI
8. muu matka

Entä mikä oli lapsenne aamulla tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla lapsenne kulki kilometreissä pisimmän matkan Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA MIKÄLI HAASTATELTAVA EI VASTAA HETI. MIKÄLI PITÄÄ TARKENTAA, KYSY TARKENTAVIA KYSYMYKSIÄ, ESIM. OLIKO HENKILÖAUTOSSA KULJETTAJANA VAI MATKUSTAJANA 1-10

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi (myös palvelulinja, koulukuljetus)
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana (älä luettele)
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksilla VAI
10. muu kulkutapa

SAMAT KYSYMYKSET KAIKISTA MATKOISTA

B. Sitten kysyn lapsenne edellisen vuorokauden aikana tekemistä matkoista päivällä, eli kello 12.01 – 17.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa lapsenne teki edellisen vuorokauden aikaan päivällä?

8. 1

9. 2
- 10.3
- 11.4
12. 5
13. 6
- 14.En yhtään - > SIIRRY KOHTAANC

**Mikä oli lapsenne päivällä tekemän ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se..
LUETELLAAN 1-8 ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTE
TARVITTAESSA:**

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilön kyyditseminen (älä luettele)
7. vapaa-ajan matka(liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut) VAI
8. muu matka

**Entä mikä oli lapsenne päivällä tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkuta-
pa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla lapsenne kulki kilometreissä pisimmän matka
Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA 1-10**

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi (myös palvelulinja, koulukuljetus)
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana (älä luettele)
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksilla VAI
10. muu kulkutapa

SAMAT KYSYMYKSET KAIKISTA MATKOISTA

**C. Sitten kysyn lapsenne edellisen vuorokauden aikana tekemistä matkoista illalla,
eli kello 17.01 – 04.00 välisenä aikana.**

Kuinka monta matkaa lapsenne teki edellisen vuorokauden aikaan illalla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. En yhtään - > SIIRRY kysymykseen 5

**Mikä oli lapsenne illalla tekemän ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se..
LUETELLAAN 1-8 ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTE
TARVITTAESSA:**

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilön kyyditseminen (älä luettele)
7. vapaa-ajan matka(liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut) VAI
8. muu matka

Entä mikä oli lapsenne illalla tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla lapsenne kulki kilometreissä pisimmän matka Oli-ko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA 1-10

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi (myös palvelulinja, koulukuljetus)
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana (älä luettele)
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksilla VAI
10. muu kulkutapa

SAMAT KYSYMYKSET KAIKISTA MATKOISTA

5. Onko lapsellanne käytössä HSL:n matkakortti?

1. Kyllä
2. Ei

6. JOS ON MATKAKORTTI: Käyttääkö lapsenne matkakorttia pääsääntöisesti... LUETELLAAN, VOI VALITA USEITA

1. lataamalla siihen arvoa, eli maksamalla jokaisen matkan erikseen
2. Helsingin sisäisenä kausilippuna
3. jonain muuna kausilippuna
4. koululaislippuna
5. Jonain muuna, esimerkiksi vapaalippuna

7. Kuinka monta henkilöautoa taludellanne on vakituksessa käytössä?

___ kpl
Ei yhtään

8. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Kuinka monta näistä on työsuhdeautoja?

___ kpl
Ei yhtään

9. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Onko teillä vakinainen pysäköintipaikka...LUETELLAAN

- a. Kotona
- b. Työpaikalla

Kumpaakin vastausvaihtoehtot

- 1. Kyllä**
- 2. Ei**

10. Käyttääkö lapsenne joukkoliikennettä (bussi, juna, metro, raitiovaunu)... LUETELLAAN 1-6

- 1. päivittäin
- 2. muutaman kerran viikossa
- 3. kerran viikossa
- 4. kerran, pari kuukaudessa
- 5. harvemmin
- 6. ei koskaan

11. Onko lapsellanne käytettävissä polkupyörä... LUETELLAAN 1-3

- 1. aina tai melkein aina
- 2. silloin tällöin
- 3. ei

12. Montako polkupyörää taloudessanne on? LUETTELE, KAIKKIIN VASTAUS NUMEROINA

- 1. Montako aikuisten pyörää? _____**
- 2. Montako lasten pyörää? _____**
- 3. Montako kickbikea (ei lasten) _____**
- 4. Jokin muu polkupyörä _____**

Lopuksi kysymme vielä muutaman taustatietokysymyksen vastausten tilastollista luokittelua varten

13. MERKITSE LAPSEN SUKUPUOLI (Jos ei selviä kyselyn aikana, kysy onko lapsenne tyttö vai poika)?

- 1) poika
- 2) tyttö

14. Kuinka monta henkilöä talouteenne kuuluu te mukaan lukien?

_____ henkilöä

15. JOS HENKILÖITÄ ON ENEMMÄN KUIN 1: Kuinka monta alle kouluikäistä lasta talouteenne kuuluu?

_____ henkilöä
Ei yhtään

16. Asutteko...

1. kerrostalossa
2. rivitalossa tai paritalossa
3. omakotitalossa
4. muu asumismuoto

17. Kuinka moni taloudessanne asuvista käy tällä hetkellä säännöllisesti ansiotyössä?

_____ henkilöä
Ei yhtään

18. (Kysytään, jos vastaaja on 14-vuotta, eli jos Q2=14) Käyttekö tai käykö lapsenne koulua? Jos ei, niin mitä tekee? HAASTATTELIJA: LUETTELE VAIHTOEHDOT TARVITTAESSA. Koululaisten lisätöitä ei huomioida, vaan mitä tekee pääsääntöisesti. Yhteen kohtaan voi vain vastata.

1. Olen koululainen/opiskelija
2. Muuta, mitä _____?

17. JOS MUUTA, Q16 VAST 2: Jos käytte/lapsenne käy töissä, mikä on työpaikan postinumero?

_____
EOS

JOS EI MUISTA POSTINUMEROA, KYSY KADUN NIMEÄ

EOS

Tässä olivatkin kaikki kysymyksemme. Teitä haastatteli tutkimushaastattelija NN, hyvää illan jatkoa!

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %:N TASOLLE

	VASTAAJAMÄÄRÄ															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
%-luku, joka tuli tulokseksi	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5,6	±4,0	±3,2	±2,8	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±1,1	±0,98	±0,9	±0,61	±0,51	±0,4
3 tai 97	±6,8	±4,9	±3,9	±3,4	±2,8	±2,4	±2,2	±2,0	±1,7	±1,5	±1,4	±1,2	±1,1	±0,75	±0,62	±0,49
4 tai 96	±7,8	±5,6	±4,5	±3,9	±3,2	±2,8	±2,5	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±0,86	±0,71	±0,56
5 tai 95	±8,7	±6,2	±5,0	±4,4	±3,6	±3,1	±2,7	±2,5	±2,2	±2,0	±1,8	±1,5	±1,4	±0,96	±0,79	±0,62
6 tai 94	±9,5	±6,8	±5,5	±4,8	±3,9	±3,4	±3,0	±2,8	±2,4	±2,1	±2,0	±1,7	±1,5	±1,0	±0,87	±0,68
8 tai 92	±10,8	±7,7	±6,2	±5,4	±4,4	±3,8	±3,4	±3,1	±2,7	±2,4	±2,2	±1,9	±1,7	±1,2	±0,99	±0,77
10 tai 90	±12,0	±8,5	±6,9	±6,0	±4,9	±4,3	±3,8	±3,5	±3,0	±2,7	±2,5	±2,1	±1,9	±1,3	±1,1	±0,85
12 tai 88	±13,0	±9,2	±7,5	±6,5	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,3	±2,9	±2,7	±2,3	±2,1	±1,4	±1,2	±0,92
15 tai 85	±14,3	±10,1	±8,2	±7,1	±5,9	±5,1	±4,5	±4,1	±3,6	±3,2	±2,9	±2,5	±2,3	±1,6	±1,3	±1,0
20 tai 80	±16,0	±11,4	±9,2	±8,0	±6,6	±5,7	±5,0	±4,6	±4,0	±3,6	±3,3	±2,8	±2,5	±1,8	±1,4	±1,1
25 tai 75	±17,3	±12,3	±10,0	±8,7	±7,1	±6,1	±5,5	±5,0	±4,3	±3,9	±3,6	±3,0	±2,8	±1,9	±1,6	±1,2
30 tai 70	±18,3	±13,0	±10,5	±9,2	±7,5	±6,5	±5,8	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,2	±2,9	±2,0	±1,7	±1,3
35 tai 65	±19,1	±13,5	±11,0	±9,5	±7,8	±6,8	±6,0	±5,5	±4,8	±4,3	±3,9	±3,3	±3,1	±2,1	±1,7	±1,4
40 tai 60	±19,6	±13,9	±11,3	±9,8	±8,0	±7,0	±6,2	±5,7	±4,9	±4,4	±4,0	±3,4	±3,1	±2,2	±1,8	±1,4
45 tai 55	±19,8	±14,1	±11,4	±9,9	±8,1	±7,0	±6,2	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4
50 tai 50	±20,0	±14,2	±11,5	±10,0	±8,2	±7,1	±6,3	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4

Esimerkki 1

Jos tuhannesta vastaajasta 5 % on ostanut tuotetta, on virhemarginaali ±1,4 prosenttiyksikköä. Koko väestössä on siis 95 %:n luotettavuustason mukaan 3,6–6,4 % tuotetta ostaneita.

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen markkinaosuus on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 prosenttiyksikön tarkkuudella. Tutkimukseen tarvitaan 5000 vastaajaa.

Esimerkki 3

a) Tuhannen vastaajan joukossa 15–19-vuotiaita on 150, ja näistä 10 % ilmoittaa ostavansa säännöllisesti tuotetta X. Todellinen ostajien osuus 95 %:n luotettavuustasolla on 10 % ±4,9 eli 5,1–14,9 %.

b) Jos otoskoko olisi puolta pienempi eli 500, 15–19-vuotiaita vastaajia olisi 75 ja todellinen ostajien osuus olisi 10 % ±6,9 eli 3,1–16,9 %.

**KAHDESTA ERI TUTKIMUKSESTA SAATUJEN TULOSTEN
VÄLISTEN EROJEN LUOTETTAVUUSTAULUKKO 95 %:N TASOLLE**

p = 50 prosenttia

Otos- koko, tutki- mus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,8						
250	11,6	8,8					
500	10,7	7,6	6,2				
750	10,4	7,2	5,7	5,1			
1000	10,3	6,9	5,4	4,7	4,4		
1500	10,1	6,7	5,1	4,4	4,0	3,6	
2000	10,0	6,6	4,9	4,2	3,8	3,4	3,1

p = 40 tai 60 prosenttia

Otos- koko, tutki- mus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,6						
250	11,4	8,6					
500	10,5	7,4	6,1				
750	10,2	7,0	5,5	5,0			
1000	10,1	6,8	5,2	4,6	4,3		
1500	9,9	6,6	5,0	4,3	3,9	3,5	
2000	9,8	6,4	4,8	4,1	3,7	3,3	3,0

p = 30 tai 70 prosenttia

Otos- koko, tutki- mus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	12,7						
250	10,6	8,0					
500	9,8	7,0	5,7				
750	9,6	6,6	5,2	4,6			
1000	9,4	6,3	4,9	4,3	4,0		
1500	9,3	6,1	4,6	4,0	3,7	3,3	
2000	9,2	6,0	4,5	3,8	3,5	3,1	2,8

p = 20 tai 80 prosenttia

Otos- koko, tutki- mus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	11,1						
250	9,3	7,0					
500	8,6	6,1	5,0				
750	8,3	5,7	4,5	4,1			
1000	8,2	5,6	4,3	3,8	3,5		
1500	8,1	5,3	4,1	3,5	3,2	2,9	
2000	8,0	5,3	3,9	3,4	3,0	2,7	2,5

p = 10 tai 90 prosenttia

Otos- koko, tutki- mus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	8,3						
250	7,0	5,3					
500	6,4	4,5	3,7				
750	6,3	4,3	3,4	3,0			
1000	6,2	4,2	3,2	2,8	2,6		
1500	6,1	4,0	3,0	2,6	2,4	2,2	
2000	6,0	3,9	2,9	2,5	2,3	2,0	1,9

Näiden taulukoiden avulla voidaan arvioida erisuuruisten otosten ja eri tutkimusten avulla saatujen prosenttilukujen erotusten merkitsevyyttä.

Taulukoista valitaan aina se, jossa p (=prosenttiluku) on lähinnä saatua tulosta/osuutta.

ESIMERKKI

Tehtiin kaksi eri tutkimusta eri aikoina. Toisessa oli 250 vastaajaa ja toisessa 1000. Tuotteen markkinaosuus oli pienemmässä tutkimuksessa 37 % ja suuremmassa 35 %.

Tarkasteluun valitaan taulukko p = 40 tai 60 %, koska saadut tulokset ovat kaikkein lähimpänä sitä. Taulukosta katsotaan luku otoskokojen 1000 ja 250 risteyskohdasta. Tässä tapauksessa tulosten eron merkitsevyyteen olisi vaadittu 6,8 prosenttiyksikön ero, joten tehtyjen tutkimusten tulosten ero (2 prosenttiyksikköä) ei ollut merkitsevä.